

განმარტებითი ბარათი

საქართველოს კანონის პროექტზე

„საქართველოს ტყის კოდექსი“

ა) ზოგადი ინფორმაცია კანონპროექტის შესახებ:

ა.ა) კანონპროექტის მიღების მიზეზი:

ა.ა.ა) პრობლემა, რომლის გადაჭრასაც მიზნად ისახავს კანონპროექტი:

სატყეო სექტორში არსებული პრობლემები, რომლებიც პირდაპირ აისახება ტყის მდგომარეობაზე, გამოწვეულია მრავალი ფაქტორით. საქართველოს ეროვნული სატყეო კონცეფციის მიერ, ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ფაქტორად დასახელებულია არასრულფასოვანი საკანონმდებლო ბაზა.

სფეროში მარეგულირებელი საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები არ შეესაბამება ტყის მდგრადი მართვის პრინციპებს; ამ ნორმატიულ აქტებში არსებული ხარვეზები და კოლიზიები განაპირობებს მათ წინააღმდეგობას როგორც ერთმანეთთან, ისე ქვეყანაში მოქმედ, სატყეო ურთიერთობებთან დაკავშირებულ სხვა კანონმდებლობასთან.

ა.ა.ბ) არსებული პრობლემის გადასაჭრელად კანონის მიღების აუცილებლობა:

სატყეო სექტორში არსებული პრობლემების გადასაჭრელად აუცილებელია ტყის მდგრადი მართვის სისტემის ჩამოყალიბება, რომელიც უზრუნველყოფს საქართველოში ტყეების რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების გაუმჯობესებას, ბიომრავალფეროვნების დაცვას, ტყეების ეკოლოგიური ფასეულობების გათვალისწინებით მათი ეკონომიკური პოტენციალის ეფექტიან გამოყენებას, ტყის მართვაში საზოგადოების მონაწილეობას და მიღებული სარგებლის სამართლიან გადანაწილებას. აღნიშნული მიზნის მისაღწევად აუცილებელი გახდა საქართველოს ტყის კოდექსის ახალი პროექტის შემუშავება.

ა.ბ) კანონპროექტის მოსალოდნელი შედეგები:

საქართველოს ტყე არის ქვეყნისთვის განსაკუთრებული ფასეულობის მქონე ბუნებრივი რესურსი, რომელიც საქართველოს ტერიტორიის დაახლოებით 40%-ს მოიცავს. მას უდიდესი ეროვნული, რეგიონალური და გლობალური მნიშვნელობა აქვს. ტყე არა მხოლოდ უნიკალური ბიომრავალფეროვნების შენარჩუნებას განაპირობებს, არამედ უზრუნველყოფს

ქვეყნის მოსახლეობისთვის სასიცოცხლო მნიშვნელობის პირდაპირი თუ არაპირდაპირი სარგებლისა და რესურსების უწყვეტ მიწოდებას.

კოდექსის მიზანია შექმნას ტყის მდგრადი მართვის სამართლებრივი საფუძვლები, რამაც უნდა უზრუნველყოს საქართველოს ტყის ბიოლოგიური მრავალფეროვნების დაცვა, მისი ეკოლოგიური, სოციალური და ეკონომიკური ფუნქციების განსახორციელებლად ტყის თვისებებისა და რესურსების რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მახასიათებლების შენარჩუნება და გაუმჯობესება. ტყის კოდექსში მოცემული ტყის მართვის ძირითადი პრინციპები და სამართლებრივი ინსტრუმენტები საფუძვლად უნდა დაედოს ტყის მდგრად მართვას.

ტყის კოდექსმა უნდა შექმნას მყარი სამართლებრივი საფუძველი (ლეგიტიმაციის საფუძვლები) ტყის მართვის სფეროში კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების მისაღებად და მათი გამართული ფუნქციონირებისათვის.

ა.გ) კანონპროექტის ძირითადი არსი:

კანონპროექტი შედგება პრეამბულისა და 22 თავისგან და 99 მუხლისგან:

თავი I ზოგადი დებულებანი

თავი II უფლებამოსილება სატყეო პოლიტიკის, მართვისა და ზედამხედველობის სფეროში

თავი III ტყის აღრიცხვა და დაგეგმვა

თავი IV ტყით საერთო სარგებლობა

თავი V ტყით სპეციალური სარგებლობა

თავი VI სამეურნეო ჭრით ხე-ტყის დამზადება

თავი VII ტყის არამერქნული რესურსების, მერქნიანი მცენარეების პროდუქტებისა და ხის მეორეხარისხოვანი მასალების დამზადება

თავი VIII პლანტაციური მეურნეობის მოწყობა

თავი IX სასოფლო-სამეურნეო მიზნით ტყითსარგებლობა

თავი X საკურორტო, სარეკრეაციო, სპორტული და სხვა კულტურულ-გამაჯანსაღებელი მიზნით ტყითსარგებლობა

თავი XI თევზის მეურნეობის და სამონადირეო მეურნეობის მოწყობის მიზნით ტყითსარგებლობა

თავი XII ცხოველთა თავშესაფრის და სანაშენის მოწყობა

თავი XIII ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელების სახაზო ნაგების განთავსება

თავი XIV სამეცნიერო კვლევითი და სასწავლო მიზნით სარგებლობა

თავი XV განსაკუთრებული დანიშნულებით ტყითსარგებლობა

თავი XVI ტყის დაცვა

თავი XVII ტყის აღდგენა-გაშენება

თავი XVIII ტყის მოვლა

თავი XIX მეტყევეობის სფეროში შესაბამისი აკადემიური და პროფესიული განათლება

თავი XX მეტყევისა და სატყეო საქმის სპეციალისტის დაცვის გარანტიები

თავი XXI გარდამავალი დებულებანი

თავი XXII დასკვნითი დებულებანი

კანონპროექტის **პირველ თავში** მოცემულია კანონის რეგულირების სფერო და მიზანი, ტერმინთა განმარტებები.

კოდექსის **მიზანია** საქართველოს ტყის ბიოლოგიური მრავალფეროვნების დაცვა, მისი ეკოლოგიური, სოციალური და ეკონომიკური ფუნქციების განსახორციელებლად ტყის თვისებებისა და რესურსების რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მახასიათებლების შენარჩუნება და გაუმჯობესება. აღნიშნული მიზნის მისაღწევად კოდექსი განსაზღვრავს ტყის მართვის ძირითად პრინციპებს, რაც საფუძვლად უნდა დაედოს ტყის მდგრად მართვას.

კოდექსის მოწესრიგების სფეროდ განისაზღვრა ტყის მართვასთან დაკავშირებული სამართლებრივი ურთიერთობები. **ტყის მართვა** არის ერთ-ერთი ცენტრალური ტერმინი, რომელიც განმარტებულია, როგორც ტყის სასარგებლო თვისებებისა და რესურსების გამოყენების, აგრეთვე, ტყის დაცვის, მოვლისა და აღდგენის ღონისძიებათა დაგეგმვა და განხორციელება;

კოდექსის პირველ ნაწილში ძირითადი ტერმინების განმარტება ემსახურება კოდექსში მოცემული ინსტიტუტების ერთგვაროვანი გაგების და პრაქტიკაში გამოყენების მიზნებს.

კოდექსის მოწესრიგების სფეროს განსაზღვრისათვის მნიშვნელოვანია **საქართველოს ტყის** ცნება, რომელიც მოიცავს სახელმწიფო და კერძო საკუთრებაში არსებულ ტყეებს და მათი რესურსების ერთობლიობას. **ტყის რესურსი** კი თავის მხრივ განიმარტება, როგორც ტყის მერქნული და არამერქნული რესურსების, მერქნიანი მცენარეების პროდუქტების, ხის მეორეხარისხოვანი მასალების და ხე-ტყის ნარჩენის ერთობლიობა. კანონპროექტმა უარი თქვა ტყის ფონდის ცნებაზე და ის შეიცვალა ტყის ცნებით, რომელიც ასევე მოიცავს ტყის მიწებს, ანუ იმ ფართობებს, რომლებიც ტყის ეკოსისტემის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. ტყის

ცნების განსაზღვრის კრიტერიუმებია მისი ბუნებრივი მახასიათებელი (ტყის შემქმნელი მერქნიანი მცენარის ერთი ან რამდენიმე სახეობით დაფარული 0.1 სიხშირის მქონე) და მისი მოცულობა (მინიმუმ 10 მეტრი სიგანისა და არანაკლებ 0.5 ჰექტარი მიწის ფართობი). ტყის ცნების ქვეშ მოაზრებულია ქვეტყე, რომელიც არის მერქნიანი მცენარის ან მცენარეთა სახეობების ერთობლიობა, რომლებიც არ ქმნის და არსებულ პირობებში ვერ შექმნის კორომის ზედა საბურველს;

მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ ტყის ახალი განმარტება ეხმიანება პარლამენტის მიერ დამტკიცებულ ეროვნულ სატყეო კონცეფციას, რომლის ერთ-ერთ მიზანს წარმოადგენს ტყეების რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების გაუმჯობესება. გარდა ამისა, ის შესაბამისობაშია გაეროს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის (FAO) მიერ მიღებულ ტყის განმარტებასთან, რაც ხელს შეუწყობს და გაამარტივებს საქართველოს მიერ ტყეების შესახებ საერთაშორისო ანგარიშების პროცესს.

იმის გათვალისწინებით, რომ კოდექსის ერთ-ერთი ცენტრალური საკითხია ტყის რესურსებით მდგრადი სარგებლობის სამართლებრივი მოწესრიგება, კოდექსი ტყითსარგებლობას ყოფს ტყის საერთო და სპეციალურ სარგებლობად და ახდენს თითოეულის განმარტებას. **ტყითსარგებლობა** არის სახელმწიფოსა და მისი მოსახლეობის ეკოლოგიური, ეკონომიკური და სოციალური მოთხოვნილებების დაკმაყოფილების მიზნით ტყის საერთო და სპეციალური სარგებლობის ფარგლებში გამოყენება და მისი ეკონომიკური და სხვა ღირებულებების მქონე რესურსების მოპოვება, ხოლო **ტყით საერთო სარგებლობა** მოიცავს ტყის ბუნებრივი გარემოთი უსასყიდლო სარგებლობას, რომელიც გულისხმობს პირის უფლებას, იმყოფებოდეს და თავისუფლად გადაადგილდეს ტყეში, პირადი მოხმარების მიზნით შეაგროვოს ტყის არამერქნული რესურსები, მერქნიანი მცენარეების პროდუქტები და ხის მეორეხარისხოვანი მასალები, ასევე ფიჩხი. ის, რაც არ ხორციელდება ტყით საერთო სარგებლობის უფლების ფარგლებში არის **ტყით სპეციალური სარგებლობა**.

საქართველოს ტყის კოდექსი ემყარება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის 1992 წლის რიო-დე-ჟანეიროს გარემოსა და განვითარების საერთაშორისო კონფერენციის (United Nations Conference on Environment and Development, Rio de Janeiro, 1992) მიერ მიღებულ "გარემოსა და განვითარების რიოს დეკლარაციის", "21-ე საუკუნის გლობალური მდგრადი განვითარების პროგრამის - დღის წესრიგ 21-ის" და "ტყეების დაცვის, მდგრადი განვითარებისა და მართვის პრინციპების შესახებ არასაკანონმდებლო ვალდებულებათა განცხადების" დასკვნით დოკუმენტების მიერ აღიარებულ **მდგრადი განვითარების პრინციპებს**.

აღნიშნული პრინციპის გათვალისწინებით საქართველოს ტყის კოდექსის მიერ დამკვიდრებული **ტყის მდგრადი მართვა** გულისხმობს ტყის გამოყენებას ისეთი

მოცულობით, რომ შენარჩუნებული იქნას მათი ბიომრავალფეროვნება, პროდუქტიულობა, რეგენერაციის შესაძლებლობა, სიცოცხლისუნარიანობა და მათი პოტენციალი, რათა ახლაც და მომავალშიც შესრულებულ იქნას ტყის შესაბამისი ეკოლოგიური, ეკონომიკური და სოციალური ფუნქციები ლოკალურ, ნაციონალურ და გლობალურ დონეზე და არ გამოიწვიოს სხვა ეკოსისტემების დაზიანება.

საქართველოს ტყეების მართვა მათი ეკოლოგიური, სოციალური და ეკონომიკური ფუნქციების გათვალისწინებით უნდა ეფუძნებოდეს შემდეგ ძირითად პრინციპებს:

ტყის მართვის პროცესში უნდა გამოიყენებოდეს ისეთი მეთოდები, რომლებიც უზრუნველყოფს მისი ბიომრავალფეროვნების, პროდუქტიულობის, თვითაღდგენისა და სიცოცხლისუნარიანობის შენარჩუნებასა და გაუმჯობესებას;

კოდექსი ემყარება სიფრთხილის პრინციპს ტყის დაცვითი ფუნქციებისა და ეკოლოგიური წონასწორობის შესანარჩუნებლად, რომლის მიზანია ტყის მართვის დაგეგმვის პროცესში გათვალისწინებული იქნეს ტყის ფუნქციური დანიშნულება, რათა ტყისგან ერთი სახის სარგებლის მიღებამ ტყის სხვა ფუნქციური დანიშნულების დეგრადაცია არ გამოიწვიოს;

ტყის მართვის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას ადგილობრივი მოსახლეობის ინტერესების გათვალისწინება უნდა ეფუძნებოდეს ტყის მდგრადი მართვის პრინციპს. უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ტყის საერთო სარგებლობა ამ კოდექსით დადგენილ ფარგლებში, მიუხედავად მათი საკუთრების ფორმისა;

სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი ინტერესის გათვალისწინებით საქართველოს ტყის არასატყეო მიზნით გამოყენებისას უნდა განხორციელდეს შესაბამისი საკომპენსაციო ზომები, გარდა ამ კოდექსით დადგენილი გამონაკლისებისა, რაც წესრიგდება ტყის კოდექსის და შესაბამისი კანონმდებლობის საფუძველზე.

ტყის სფეროში საქართველოს კანონმდებლობა შედგება საქართველოს კონსტიტუციის, საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებებისაგან. ახალი კოდექსის მიღებას საფუძველად დაედო „საქართველოს ეროვნული სატყეო კონცეფცია. საქართველოს ტყის კოდექსის პროექტით დადგენილი წესები ვრცელდება საქართველოს ტყეზე, მიუხედავად მისი საკუთრების ფორმისა, გარდა იმ გამონაკლისი რეგულაციებისა, რომელსაც ადგენს ეს კოდექსი. თბილისის მუნიციპალიტეტის განსაკუთრებული სტატუსის გათვალისწინებით, მის ადმინისტრაციულ საზღვრებში ტყის მართვასთან დაკავშირებულ ურთიერთობებზე ვრცელდება საქართველოს ტყის კოდექსის მოქმედება, თუ საქართველოს კანონმდებლობით სხვა რამ არ არის განსაზღვრული. ტყეში სახეობებისა და ჰაბიტატების დაცვის, აგრეთვე გენეტიკურ რესურსებზე ხელმისაწვდომობისა და სარგებლის სამართლიანი განაწილების საკითხები წესრიგდება შესაბამისი საკანონმდებლო აქტის საფუძველზე, ხოლო

დაცულ ტერიტორიებზე არსებული ტყის მართვასთან დაკავშირებულ საკითხებს აწესრიგებს ეს კოდექსი, თუ კი „დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონით სხვა რამ არ არის დადგენილი. იმ შემთხვევაში, როდესაც საქმიანობა, რომელიც საჭიროებს ტყით სპეციალურ სარგებლობას, ექვემდებარება გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას, გადაწყვეტილება მიიღება საქართველოს კანონის „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მოთხოვნათა დაცვით.

რამდენადაც ტყის კოდექსის მიზანია მოაწესრიგოს ტყის დაცვის და ტყითსარგებლობის საკითხები, მნიშვნელოვანია საქართველოს ტყის **კატეგორიებად დაყოფა**. ტყეების მრავალფუნქციურობიდან გამომდინარე კატეგორიებად დაყოფის მიზანია ხელი შეუწყოს ტყის ეკოლოგიური ფუნქციების დაცვასა და ბიომრავალფეროვნების შენარჩუნებას, ტყის ეკონომიკური პოტენციალის მდგრად გამოყენებას და ტყეების სოციალური ფუნქციების განხორციელებას. ტყის თითოეულ კატეგორიას აქვს საერთო და მათი განმასხვავებელი ნიშნები. კატეგორიზაციის მიზანია ხაზი გაუსვას მის უპირატეს ამოცანას. საქართველოს ტყე მისი ეკოლოგიური, სოციალური და ეკონომიკური ფუნქციების გათვალისწინებითა და მართვის ძირითადი მიზნების მიხედვით იყოფა:

- ა) დაცული ტყე;
- ბ) დაცვითი ტყე;
- გ) საკურორტო და სარეკრეაციო ტყე;
- დ) სამეურნეო ტყე.

დაცული ტყის მართვის ამოცანაა ბიომრავალფეროვნებისა და იშვიათი ან/და საფრთხის ქვეშ მყოფი სახეობებისა და მოწყვლადი ეკოსისტემების დაცვა, რაც თავის მხრივ იყოფა პირველი კატეგორიის დაცულ ტყედ, რომელზედაც ვრცელდება დაცვის განსაკუთრებული რეჟიმი დაცული ტერიტორიების კანონმდებლობის მოთხოვნების საფუძველზე და მეორე კატეგორიის დაცულ ტყედ, რომელიც წარმოადგენს პოტენციურ/სარეზერვო დაცულ ტერიტორიას, სადაც დაცული ტერიტორიების ქსელის გაფართოება ხორციელდება საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და შეთანხმებებით განსაზღვრული ვალდებულებების შესაბამისად და გრაფიკით.

დაცვითი ტყის კატეგორიის ქვეშ მოქცეულ ტყეში მართვის ამოცანად განსაზღვრულია ტყეების დაცვითი ფუნქციების (მარეგულირებელი ეკოსისტემური სერვისების) შენარჩუნება და გაძლიერება.

საკურორტო და სარეკრეაციო ტყის მართვის კატეგორია განსაკუთრებულ აქცენტს აკეთებს ტყის კურორტოლოგიური ფუნქციის, ლანდშაფტებისა და ბუნების კონკრეტული

ელემენტებისა და ტყეში არსებული ისტორიული ძეგლების დაცვაზე, რასაც საქართველოს რეალობის გათვალისწინებით აქვს მნიშვნელოვანი დატვირთვა.

სამეურნეო ტყის მართვის ამოცანაა ტყის რესურსებით მდგრადი სარგებლობა ტყეების დაცვითი ფუნქციების შენარჩუნებით.

ტყის კოდექსის ძალაში შესვლა წარმოშობს ვალდებულებას, რომ ამ კოდექსით განსაზღვრული ტყის ცნების ელემენტების გამოყენებით განისაზღვროს საქართველოს ტყის გეოგრაფიული არეალი. საქართველოს მასშტაბით ტერიტორიისთვის სახელმწიფო **ტყის სტატუსის მინიჭება** ხდება საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით. აღნიშნული გადაწყვეტილების მიღების საფუძველია საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს შუამდგომლობა, სააქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან შეთანხმებით.

ტყეზე საკუთრების უფლება განუყოფელია მიწის ნაკვეთზე საკუთრების უფლებისაგან. საქართველოს ტყე შეიძლება იყოს სახელმწიფო საკუთრების და კერძო საკუთრების ტყე.

კერძო საკუთრებაში არსებულ ტერიტორიას, რომელიც დააკმაყოფილებს ტყის სტატუსის განმსაზღვრელ კრიტერიუმებს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო წარუდგენს მთავრობას კერძო ტყის სტატუსის მისანიჭებლად, კერძო მესაკუთრის ინიციატივის ან მასთან შეთანხმებით. სამინისტროს შუამდგომლობისა და კომისიის დასკვნის საფუძველზე საქართველოს მთავრობა იღებს გადაწყვეტილებას კერძო საკუთრებაში არსებული ტერიტორიისთვის კერძო საკუთრების ტყის სტატუსის მინიჭების თაობაზე, თუ ტერიტორია ბუნებრივად გატყევედა და აკმაყოფილებს ამ კოდექსით განსაზღვრულ ტყის განმარტების მოთხოვნებს.

იმ ტერიტორიაზე, სადაც ფართობი შეადგენს სულ მცირე 5 ჰექტარს და მერქნიან მცენარეთა საშუალო ხნოვანებამ მიაღწია 20 წელს ტერიტორიას უნდა მიენიჭოს ტყის სტატუსი, ხოლო თუ ის არ აკმაყოფილებს აღნიშნულ კრიტერიუმებს და კერძო მესაკუთრე დაასაბუთებს ტერიტორიის მიმართ სხვა მიზნით გამოყენების უპირატეს ინტერესს, ტერიტორიას კერძო საკუთრების ტყის სტატუსი არ მიენიჭება. თუ კერძო საკუთრებაში არსებული ტერიტორიისთვის ტყის სტატუსის მინიჭება, მესაკუთრის ნების საწინააღმდეგოდ, მის მიმართ წარმოშობს შეუსაბამო სოციალურ პასიხისმგებლობას, მესაკუთრე უფლებამოსილია, საკუთრების უფლების შეზღუდვის ხასიათის გათვალისწინებით, სახელმწიფოსგან მოითხოვოს ზიანის ანაზღაურება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

ტყის კოდექსის პროექტი აწესრიგებს საქართველოს ტყისათვის **სტატუსის შეწყვეტის** საკითხს. აღნიშნულ გადაწყვეტილებას იღებს საქართველოს მთავრობა. ტყისადმი მაღალი საჯარო ინტერესის გათვალისწინებით სტატუსის შეწყვეტა უკავშირდება შემდეგ

პროცედურებს:

- ადმინისტრაციული წარმოება საქართველოს ტყისთვის სტატუსის შეწყვეტის შესახებ იწყება სამინისტროს/ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის/ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მთავრობის შუამდგომლობის საფუძველზე, რომელიც შეიცავს დასკვნას პროექტის განხორციელების მიზანშეწონილობასთან დაკავშირებით. შუამდგომლობის მომზადებაზე უფლებამოსილი, ასევე, შეიძლება იყოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, რისთვისაც სავალდებულოა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს დასკვნა პროექტის განხორციელების მიზანშეწონილობასთან დაკავშირებით.

- თავის მხრივ, ადმინისტრაციული წარმოება საქართველოს ტყისთვის სტატუსის შეწყვეტისა და საზღვრის კორექტირების შუამდგომლობის შესახებ იწყება დაინტერესებული მხარის განცხადების საფუძველზე. შუამდგომლობაზე გადაწყვეტილება უნდა ემყარებოდეს **ალტერნატივების შესწავლას**, რაც არის გადაწყვეტილების დასაბუთებულობის კრიტერიუმი, სადაც უნდა გამოჩნდეს, რომ არ არსებობს სხვა ალტერნატივა მაღალი საჯარო ინტერესის მქონე საქმიანობის განსახორციელებლად. ეს არ ვრცელდება იმ შემთხვევებზე, როდესაც საქმიანობა ექვემდებარება გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას, რამდენადაც გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება უკვე მოიცავს ალტერნატივების შესწავლას.

- მთავრობის გადაწყვეტილება ტყის სტატუსის შეწყვეტის შესახებ უნდა ეყრდნობოდეს **ინტერესთა ურთიერთგაწონასწორების** პრინციპს. თუ კი ტყის სტატუსის შეწყვეტის ინტერესი აღემატება ტყის შენარჩუნების ინტერესს, საქართველოს მთავრობა იღებს გადაწყვეტილებას სტატუსის შეწყვეტის შესახებ. ასეთ შემთხვევაში, გადაწყვეტილება უნდა შეიცავდეს **ზიანის კომპენსაციის** კონკრეტული ღონისძიების განხორციელების ვალდებულებას.

კანონმდებელი თავად ადგენს ტყის სტატუსის შეწყვეტის უპირატეს ინტერესთა ჩამონათვალს:

ა) სახელმწიფო თავდაცვისა და უსაფრთხოების ინტერესები;

ბ) ბ) 67-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევა, რამდენადაც ეს შეუძლებელია განსაკუთრებული დანიშნულებით სარგებლობის ფარგლებში ან/და განსახორციელებელი განსაკუთრებული სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი მნიშვნელობის პროექტის ეკონომიკური მიზანშეწონილობიდან გამომდინარე.

ტერიტორიას, რომელსაც „დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად ენიჭება სტატუსი, შესაძლებელია მოეხსნას სტატუსი კანონით დადგენილი წესების დაცვით.

კოდექსი შეიცავს მნიშვნელოვან დათქმას, რომლის თანახმადაც ტყის სტატუსის შეწყვეტის შემდეგ თუ აღარ არსებობს ტერიტორიისთვის სტატუსის შეწყვეტის ინტერესი, ტერიტორიას უბრუნდება ტყის სტატუსი.

საქართველოს ტყის **საზღვრის კორექტირება** ხდება ტყის კოდექსის მე-12 (სტატუსის მინიჭება) და მე-13 (სტატუსის შეწყვეტა) მუხლებით განსაზღვრული საფუძვლებით და „ტყის ტერიტორიის საზღვრების დადგენისა და შეცვლის შესახებ“ დებულების შესაბამისად, რომელსაც შეიმუშავებს სამინისტრო და დასამტკიცებლად წარუდგენს საქართველოს მთავრობას.

საქართველოს ტყის კოდექსის პროექტის მიზანი, მიღწეული იქნას ტყის მდგრადი მართვის ინსტრუმენტების დანერგვა საქართველოს რეალობაში, შესაძლებელია მიიღწეს პროცესში საზოგადოების აქტიური მონაწილეობით. ტყის კოდექსი ადგენს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ვალდებულებას საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსთან თანამშრომლობით უზრუნველოს ტყისა და მისი რესურსების მნიშვნელობის შესახებ **მოსახლეობის ინფორმირება**.

საზოგადოების ჩართულობის უზრუნველყოფის მიზნით დაინტერესებულ მხარეს უფლება აქვს ტყის მართვის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მიიღოს მონაწილეობა. პროცესში აღიარებული და მხარდაჭერილია ტყის მიმდებარე ტერიტორიებზე მცხოვრებთა იდენტობა და კულტურა, აგრეთვე ტყის მართვის ტრადიციები.

ტყესთან დაკავშირებულ სამართლებრივ ურთიერთობებში მონაწილე სახელმწიფო ორგანოები უზრუნველყოფენ ტყის მართვის შესახებ ინფორმაციის საჯაროობას და ხელმისაწვდომობას. ტყის მართვის გეგმა მტკიცდება საჯარო ადმინისტრაციული წარმოების წესით.

კოდექსის **მეორე თავი** თავი ახდენს უფლებამოსილებას სატყეო პოლიტიკის, მართვისა და ზედამხედველობის სფეროში კომპეტენციების გამიჯვნას. გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს კომპეტენციაა ტყის მართვის პოლიტიკის განსაზღვრა. სახელმწიფო ტყის მართვის ორგანოს ორგანიზაციული მოწყობის ფორმას ადგენს ტყის კოდექსი, ხოლო ავტონომიური რესპუბლიკის და თვითმმართველობის დონეზე მართვის ორგანოების განსაზღვა ხდება შესაბამისი დონეზე. ამ თავში ასევე განსაზღვრულია კერძო საკუთლების ტყის მართვის ორგანოების და კერძო მესაკუთრის უფლებამოსილებები.

სახელმწიფო ტყის **მართვის ორგანოა**, გარდა დაცული ტერიტორიებისა და ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიებზე არსებული ტყისა, ამ კანონის საფუძველზე და სახელმწიფოს 100% წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი კერძო სამართლის იურიდიული პირი. მართვის ორგანოს ასეთი მოდელის არჩევა განპირობებულია იმ გარემოებით, რომ ტყის მართვის სისტემა არსებითად გადადის მეურნეობის წარმართვის პრინციპზე, რაც, თავის მხრივ, უკავშირდება სამეწარმეო საქმიანობის განხორციელებას. მართვის ეს მოდელი ორგანოს ხდის მოქნილს და ეფექტიანს, რისი მიღწევაც შეუძლებელია საჯარო სამართლის იურიდიული

პირის ორგანიზაციული მოწყობის პირობებში. ტყის მართვის საჯარო-სამართლებრივი მიზნის ორგანიზაციული მოწყობის კერძო სამართლის ფორმის გამოყენებით განხორციელება იძლევა შესაძლებლობას, რომ მართვის ორგანომ მიიღოს ფინანსური შემოსავალი, რაც მოხმარდება ტყეების მდგრად მართვას. ამასთან, სამინისტროს კომპეტენციაში შედის სახელმწიფო ტყის მართვის ორგანოს საქმიანობაზე სამართლებრივი და დარგობრივი კონტროლის განხორციელება.

ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არსებულ სახელმწიფო ტყის მართვის ორგანოს ქმნის შესაბამისი ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანო.

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ტყის მართვის ორგანოს ქმნის და ტყის მართვის გეგმას ამტკიცებს მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლობითი ორგანო.

კერძო საკუთრების ტყის მართვას ახორციელებს ტყის მესაკუთრე ან მისი უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირი.

ტყის კოდექსი ადგენს საქართველოს ტყეზე **სახელმწიფო კონტროლის** განხორციელების წესს, რომლის თანახმადაც, საქართველოს ტყეში, გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მართვაში არსებული ტყისა, კანონმდებლობის მოთხოვნათა დაცვაზე სახელმწიფო კონტროლს ახორციელებს სამინისტროს სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება - გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი. ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მართვის ქვეშ არსებულ ტყეებში კანონმდებლობის მოთხოვნათა დაცვაზე კონტროლს ახორციელებს მუნიციპალიტეტის უფლებამოსილი ორგანო. დაცული ტერიტორიების ფართობზე არსებული ტყის სახელმწიფო კონტროლს, აგრეთვე, ახორციელებს „დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული უფლებამოსილი ორგანო.

კოდექსის **მესამე თავი** აწესრიგებს ტყის აღრიცხვის და დაგეგმვის საკითხებს.

საქართველოს ტყის **აღრიცხვის სისტემა** შედგება საქართველოს ტყის ეროვნული აღრიცხვის, ტყეთმომწყობისა და საინფორმაციო და მონიტორინგის სისტემისაგან.

ტყის ეროვნული აღრიცხვა ტარდება საქართველოს ტყის ტერიტორიაზე სამინისტროს მიერ 10 წელიწადში ერთხელ და მოიცავს სტატისტიკურ ინფორმაციას საქართველოს ტყისა მდგომარეობისა და მისი მრავალფეროვნების შესახებ. ის ტარდება მუდმივ სანიმუშო ფართობზე დაკვირვებითა და მონიტორინგით. ტყის ეროვნული აღრიცხვის წესი დგინდება „საქართველოს ტყის აღრიცხვის სისტემისა და მონიტორინგის წესის შესახებ“ დებულებით.

ტყეთმომწყობა ტყის მართვის ორგანოს სამოქმედო საზღვრებში ხორციელდება ყოველ 10 წელიწადში ერთხელ. ის უფრო კონკრეტულია და დეტალური ვიდრე ტყის ეროვნული აღრიცხვა და გულისხმობს შემდეგ ღონისძიებებს:

ა) საქართველოს ტყის საზღვრების დადგენა;

ბ) ტყის შიდასამეურნეო ორგანიზება და ამ ტერიტორიებზე კარტოგრაფიული მასალების მომზადება;

გ) ტყის მდგომარეობის, სახეობრივი შემადგენლობისა და ხნოვანებითი სტრუქტურის დადგენა;

დ) გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი იშვიათი, რელიქტური, ენდემური, შეზღუდული გავრცელების არეალის მქონე მცენარეთა სახეობების გამოვლენა;

ე) ტყის იმ უბნების დადგენა, სადაც შესაძლებელია (საჭიროა) სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების განხორციელება, აგრეთვე ღონისძიებათა სახეების, მოცულობებისა ან/და მეთოდების განსაზღვრა;

ვ) ფუნქციური დანიშნულების მიხედვით ტყის უბნებისათვის კატეგორიებისა და დაცვის რეჟიმის მიკუთვნების, აგრეთვე ტყის საზღვრების დადგენისა და კორექტირების მიზანშეწონილობის განსაზღვრა;

ზ) ტყეში შესაძლო მოსაპოვებელი რესურსის რაოდენობრივი და ხარისხობრივი შეფასება;

თ) ტყის პათოლოგიური გამოკვლევა.

ტყეთმომწყობის მასალები აისახება ტყის მართვის გეგმაში, რომელიც არის ფუნქციური დაგეგმვის საფუძველზე ტყითსარგებლობისა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების განხორციელების სავალდებულო დოკუმენტი. მისი მნიშვნელობა ვლინდება იმაში, რომ საქართველოს ტყეებში ტყით სპეციალური სარგებლობა (გარდა განსაკუთრებული დანიშნულებით სარგებლობისა) და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებები ხორციელდება მის საფუძველზე, გარდა სტიქიური უბედურების შემთხვევებისა.

ტყის მართვის გეგმის შედგენა ხდება „საქართველოს ტყის აღრიცხვის სისტემისა და მონიტორინგის წესის შესახებ“ დებულების მოთხოვნების დაცვით.

ტყის იმ ფართობებზე, სადაც ტყეთმომწყობა არ ჩატარებულა და არ არის შედგენილი ტყის მართვის გეგმა ან/და ღონისძიებებისთვის, რომლებიც არ არის გათვალისწინებული არსებული ტყის მართვის გეგმით, ტარდება ტყის სპეციალური გამოკვლევა:

ა) ტყის კონკრეტულ ტერიტორიაზე ტყის აღდგენა-გაშენების პროექტის შედგენისათვის, აგრეთვე, ტყის პათოლოგიური მდგომარეობის, ტყის რესურსების რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მახასიათებლების დადგენისათვის;

ბ) ტყის რესურსების მართვის ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად და ტყითსარგებლობის ღონისძიებების ოპერატიულად განხორციელებისათვის;

კოდექსი ითვალისწინებს სპეციალური გამოკვლევის საფუძველზე მრავალწლიანი (არაუმეტეს 3 წლისა) პერსპექტიული გეგმის შემუშავების შესაძლებლობას. ტყის სპეციალური გამოკვლევის შედეგები აისახება წლიურ სამოქმედო გეგმაში. ტყის სპეციალურ გამოკვლევას გეგმავს და ატარებს ტყის მართვის ორგანო.

ტყის მართვის გეგმისა ან/და სპეციალური გამოკვლევის მასალების საფუძველზე დგება წლიური სამოქმედო გეგმა, რაც დეტალურად აღწერს წლის განმავლობაში დაგეგმილ ღონისძიებებს. მისი სამართლებრივი მნიშვნელობა ვლინდება იმაში, რომ წლიური სამოქმედო გეგმის დამტკიცებამდე, ტყითმოსარგებლეს ეკრძალება ტყის კომერციული მიზნისთვის გამოყენება.

საქართველოს ტყის **საინფორმაციო და მონიტორინგის სისტემა** წარმოადგენს სისტემატიზირებული დოკუმენტების ერთობლიობას, რომელიც შეიცავს ინფორმაციას საქართველოს ტყეზე, ტყის დაცვაზე, აღდგენა-გაშენებაზე, კვლავწარმოებასა და ტყითსარგებლობაზე.

ტყის კოდექსის ამ თავში გათვალისწინებული ტყის მონიტორინგის მიზანია საქართველოს ტყის ეკოლოგიური მდგომარეობის ასახვა, მისი გაუმჯობესების მიზნით სახელმწიფო ორგანოებისათვის ანალიზის შედეგების მიწოდება და საქართველოს მოსახლეობის ინფორმირება. ტყის მონიტორინგს თავიანთ სამოქმედო ტერიტორიებზე ახორციელებენ ტყის მართვის ორგანოები, მათი ტერიტორიული ერთეულები, აგრეთვე საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი დაწესებულებები და ტყითმოსარგებლები. საქართველოს ტყის მონიტორინგი შეიძლება განხორციელდეს ტყის ეროვნული აღრიცხვის საშუალებით მუდმივ სანიმუშო ფართობებზე, რომელთა რაოდენობა, მოცულობა და ტყის მდგომარეობის შესახებ სტატისტიკური მონაცემების შეგროვების პერიოდულობა განისაზღვრება „საქართველოს ტყის აღრიცხვის სისტემისა და მონიტორინგის წესის“ მიხედვით.

საქართველოს ტყის კოდექსის **მეოთხე თავი** აწესრიგებს ტყით საერთო სარგებლობის საკითხებს. საკითხის მოწესრიგება ემსახურება ტყის მდგრადი მართვის სამართლებრივი ინსტრუმენტების დამკვიდრებას. **ტყითსარგებლობა** არის ზოგადი ტერმინი, რომელიც მოიცავს ტყის საერთო და სპეციალური სარგებლობის ფარგლებში გამოყენებას.

ტყით საერთო სარგებლობის ცნების ქვეშ ექცევა - ტყის ბუნებრივი გარემოთი უსასყიდლო სარგებლობა, რომელიც გულისხმობს მოსახლეობის უფლებას, იმყოფებოდეს და თავისუფლად გადაადგილდეს ტყეში, პირადი მოხმარების მიზნით შეაგროვოს ტყის მერქნიანი მცენარეების პროდუქტები, არამერქნული რესურსები და ფიჩხი(გარდა კერძო საკუთრების ტყისა), ხოლო ტყით სპეციალური სარგებლობის ფარგლებში ხორციელდება ტყითსარგებლობა, რომელიც არ ხორციელდება ტყით საერთო სარგებლობის უფლების ფარგლებში ანუ საჭიროებს შესაბამისი უფლებამოსილი ორგანოს მიერ გაცემულ უფლების დამადასტურებელ დოკუმენტს.

ტყის საერთო სარგებლობა უზრუნველყოფს ტყის ადამიანების არსებობისათვის მნიშვნელოვანი ფუნქციის ხელმისაწვდომობას. აღნიშნული უფლება გულისხმობს ყველა ადამიანის უფლებას იმყოფებოდეს და თავისუფლად გადაადგილდეს ტყეში დასვენების და გართობის მიზნით(გარდა კერძო საკუთრების ტყისა). ეს უფლება არ მოიცავს ტყის იმ რესურსებით სარგებლობას, რომლისთვისაც საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულია შესაბამისი უფლების მოპოვების ვალდებულება.

შესაძლებელია შეიზღუდოს ტყეში შესვლის ან/და გადაადგილების უფლება ტყის მესაკუთრის ან მართვის ორგანოს გადაწყვეტილებით მხოლოდ ტყის კოდექსის პროექტით გათვალისწინებული საფუძვლებით. ტყეში შესვლის და გადაადგილების შეზღუდვა ექვემდებარება ტერიტორიაზე საინფორმაციო ნიშნების განთავსებით მოწესრიგებას.

ერთი მხრივ, ადგილობრივი მოსახლეობის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი ინტერესების გათვალისწინებით, ხოლო მეორე მხრივ, ტყეში გადაჭარბებული ძოვების (გადაძოვების) პრაქტიკით გამოწვეული უარყოფითი შედეგების გათვალისწინებით კოდექსი ადგენს სახელმწიფო ტყეში საქონლის სამოვებლად შესაბამისი ტერიტორიების გამოყოფის ვალდებულებას, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ტყის ფუნქციური დანიშნულებისა და მდგომარეობის გათვალისწინებით ეს შეუძლებელია. ტყეში საქონლის ძოვების ადგილების გამოყოფა და კვოტების დადგენა ხორციელდება ტყის მართვის გეგმის საფუძველზე. საქონლის ძოვებისათვის გამოყოფილ ტერიტორიაზე უნდა განთავსდეს შესაბამისი საინფორმაციო ნიშანი.

ტყეში დასვენებისა და გართობის ინტერესის გათვალისწინებით ტყეში ცეცხლის დანთება დასაშვებია საამისოდ გამოყოფილ სპეციალურ ადგილებში, სადაც უნდა განთავსდეს შესაბამისი საინფორმაციო ნიშანი.

ტყის კოდექსის პროექტი უშვებს მართვის ორგანოს მიერ ტყის გაწმენდის მიზნით ტყის მავნებელი დაავადებებით დაზიანებული ხეების მოჭრითა და გაქერქვით მიღებული მერქნული რესურსების ნარჩენების დაწვას ტყის მიწის ფარგლებში. აღნიშნული არის

საგამონაკლისო დაშვება, როდესაც ამას ითხოვს ტყის მავნებელი დაავადებებისაგან დაცვის უპირატესი ინტერესები. აღნიშნული ნებადართულია იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს საფუძველი დასკვნისთვის, რომ შერჩეული ტერიტორია, სადაც ეს ღონისძიება არ შეუქმნის საფრთხეს ტყეს, არ გააუარესებს ნიადაგის ხარისხს ან არ შექმნის ტყეში ხანძრის გაჩენის საშიშროებას.

ტყით საერთო სარგებლობის უფლება გულისხმობს სახელმწიფო ტყეში ტყის არამერქნული რესურსების, ტყის მერქნიანი მცენარეების პროდუქტებისა და ფიჩხის თავისუფალ ხელმისაწვდომობას პირადი მოხმარების მიზნით. იმ მოცულობით, რაც აუცილებელია მოსახლეობის სოციალური ინტერესების და ტყის საერთო სარგებლობის უფლების რეალიზაციისთვის.

ტყით საერთო სარგებლობის უფლება მოიცავს ამ უფლებით მოსარგებლე პირის ვალდებულებას, გაუფრთხილდეს ტყეს და დაიცვას მისი სიმდიდრე, ხოლო ისეთი ქმედების გამოვლენის შემთხვევაში, რომელიც ზიანს აყენებს ბუნებრივ გარემოს, აცნობოს შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოებს. დაუშვებელია ტყით საერთო სარგებლობის უფლების მქონე პირის მიერ საკუთარი ინიციატივით ტყეში ინვაზიური და გენეტიკურად მოდიფიცირებული სახეობების დარგვა, შხამ-ქიმიკატებისა და ტყის დაცვის სხვა საშუალებების გამოყენება.

საქართველოს ტყის კოდექსის პროექტის **მეხუთე თავი** აწესრიგებს ტყის სპეციალური სარგებლობის საკითხებს. განსაზღვრულია ტყითსარგებლობის სახეები, რომელიც ხორციელდება ტყის მდგრადი მართვის ინტერესების გათვალისწინებით. საქართველოს ტყეში შეიძლება განხორციელდეს ტყით სპეციალური სარგებლობის შემდეგი სახეები:

- ა) სამეურნეო ჭრით ხე-ტყის დამზადება;
- ბ) ტყის არამერქნული რესურსების, მერქნიანი მცენარეების პროდუქტებისა და ხის მეორეხარისხოვანი მასალების დამზადება;
- გ) პლანტაციური მეურნეობის მოწყობა;
- დ) სასოფლო-სამეურნეო მიზნით სარგებლობა;
- ე) საკურორტო, სარეკრეაციო, სპორტული და სხვა კულტურულ-გამაჯანსაღებელი მიზნით სარგებლობა;
- ვ) სამონადირეო მეურნეობისა და თევზის მეურნეობის მოწყობა
- ზ) ცხოველთა თავშესაფრის და სანაშენის მოწყობა;
- თ) ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელების სახაზო ნაგებობის განთავსება;
- ი) სამეცნიერო-კვლევითი და სასწავლო მიზნით სარგებლობა.

კ) განსაკუთრებული დანიშნულებით სარგებლობა;

ტყის მერქნითი რესურსების არასწორი და უკანონო ექსპლუატაცია სერიოზული საფრთხის ქვეშ აყენებს მდგრად მეტყევეობას. აღნიშნულის გათვალისწინებით დადგენილია ვალდებულება, რომ ტყითსარგებლობა ემყარებოდეს დაგეგმვას. ტყითსარგებლობის დაგეგმვისთვის დგება ტყის მართვის ან/და წლიური სამოქმედო გეგმა. ტყითსარგებლობის დაგეგმვისას უპირატესობა ენიჭება გრძელვადიან ტყითსარგებლობას და კომპლექსურ ტყითსარგებლობას, რომელიც ერთდროულად ითვალისწინებს რამოდენიმე სახის ტყითსარგებლობას. ტყითსარგებლობის დაგეგმვისას რეკომენდებული უნდა იქნეს ისეთი მეთოდების გამოყენება, რომლებიც ზიანს არ აყენებს გარემოსა და მისი ბიომრავალფეროვნების მდგრადობას, ცხოველთა სამყაროს, ისტორიულ-კულტურულ და ბუნების ძეგლებს.

ტყის კოდექსით გათვალისწინებული ტყითსარგებლობის ყველა სახე დასაშვებია სამეურნეო ტყეში. დაცულ ტყეში დასაშვებია ტყის არამერქნული რესურსების, მერქნიანი მცენარეების პროდუქტებისა და ხის მეორეხარისხოვანი მასალების დამზადება, სამეცნიერო-კვლევითი და სასწავლო მიზნით სარგებლობა და განსაკუთრებული დანიშნულებით სარგებლობა (გარდა წიაღის შესწავლა/მოპოვებისა). დაცვით ტყეებში დასაშვებია ტყითსარგებლობის ყველა სახე, გარდა სამეურნეო ჭრით ხე-ტყის დამზადებისა და წიაღის მოპოვებისა. საკურორტო და სარეკრეაციო ტყეში დასაშვებია ტყითსარგებლობის ყველა სახე, გარდა სამეურნეო ჭრით ხე-ტყის დამზადებისა. ტყეში სამონადირეო და თევზჭერის მეურნეობის მოწყობის სამართლებრივი მოწესრიგება ხდება ნადირობის და თევზჭერის მომწესრიგებელი საკანონმდებლო აქტის საფუძველზე.

აკრძალულია ტყით სპეციალური სარგებლობა უფლების დამადასტურებელი დოკუმენტის გარეშე. ტყითსარგებლობა მერქნის და ტყის არამერქნული რესურსების, მერქნიანი მცენარეების პროდუქტებისა და ხის მეორეხარისხოვანი მასალების დამზადების მიზნით ხორციელდება მხოლოდ ტყის მართვის ორგანოს მიერ ტყის მდგრადი მართვის მიზნებიდან გამომდინარე ამ კანონით მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე და ტყის მართვის ან/და წლიური სამოქმედო გეგმის შესაბამისად. ფიზიკური პირების მიერ ხე-ტყის დამზადება ხორციელდება ტყის მართვის ორგანოს მიერ გაცემული ბილეთის საფუძველზე.

ტყის კოდექსის **მეექვსე თავი** აწესრიგებს სპეციალური სარგებლობის ერთ-ერთ სახეს სამეურნეო ჭრით ხე-ტყის დამზადებას, რომელიც არის სატყეო-სამეურნეო ღონისძიება მერქნის მოპოვების მიზნით. ხე-ტყის დამზადების ცნება გულისხმობს ზეზემდგომი ხის მოჭრას, დახარისხებას და ტყიდან გამოტანას (ტრანსპორტირებას).

ტყის რესურსით სარგებლობის ინტერესის გათვალისწინებით კოდექსი უშვებს მერქნის მოპოვების მიზნით ჭრას, თუმცა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ უზრუნველყოფილია მერქნის

თანაბარი და უწყვეტი მოპოვების პირობები ტყის სასარგებლო ბუნებრივი თვისებებისათვის ზიანის მიუყენებლად.

მერქნის მოპოვების მიზნით ჭრა ხორციელდება ტყის სხვა მნიშვნელოვანი ფუნქციების შენარჩუნების უზრუნველყოფით, კერძოდ:

ა. მწიფე და მწიფეზე უხნეს კორომებში. ძირითადად იჭრება მწიფეზე უხნესი ხეები, რაც ხელს უწყობს კორომის გაახალგაზრდავებას (გაჯანსაღებას).

ბ. 36 გრადუსამდე დაქანების ფერდობებზე, სადაც ხე-ტყის დამზადებისას სიხშირე არ შეიძლება დაყვანილი იყოს 0,5-ზე ქვემოთ.

საქართველოს ტყეებში მერქნის მოპოვება ხდება ტყის განსაზღვრული უბნის ტერიტორიაზე ამორჩევითი ჭრის მეთოდის გამოყენებით. ტყიდან მიღებული მერქნის მოცულობა ჭრის განმეორების პერიოდის გათვალისწინებით არ უნდა აღემატებოდეს ტყის პროდუქტიულობას/შემატებას.

კოდექსი ასევე უშვებს პირწმინდა ჭრას, რაც გულისხმობს ტყის განსაზღვრული უბნის ტერიტორიაზე არსებულ მერქნიან სახეობათა ხეების ერთდროულ (პირწმინდა) მოჭრას, რომელიც ხორციელდება კოლხეთის დაბლობის ტყეებში და პლანტაციურ მეურნეობაში, ასევე აკაციის კორომებში 6 გრადუსამდე დაქანების ფერდობებზე, კოდექსით დადგენილი შეზღუდვების გათვალისწინებით.

ხე-ტყის დამზადება ხდება საანგარიშო ტყეკაფის ფარგლებში, რისი გაზრდა ან შემცირება დაიშვება სამინისტროს მიერ ტყეთმორწყობის მასალების, ტყეების დაცვის რეჟიმის, კატეგორიების და სხვა ისეთი პირობების შეცვლისას, რომლებიც გავლენას ახდენს ტყეების მდგომარეობაზე.

ტყის მართვის ორგანო ხე-ტყის დამზადებას ახორციელებს ტყის მართვის ინტერესებიდან გამომდინარე ამ კოდექსის მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში.

კოდექსი გარდამავალ პერიოდში ითვალისწინებს ხე-ტყის დამზადებას ბილეთის საფუძველზე, რომელიც გაიცემა ფიზიკური პირების ინდივიდუალური სოციალური ინტერესების გათვალისწინებით (ე.წ. „სოციალური ჭრა“) ტყის მართვის ორგანოს მიერ გამოყოფილი კონკრეტული ტყეკაფის ფარგლებში. ხე-ტყის დამზადების ბილეთი არის ტყის მართვის ორგანოს მიერ მუნიციპალიტეტის მოსახლეობაზე სახელობით გაცემული დოკუმენტი, რომელიც მის მფლობელს ანიჭებს ხე-ტყის დამზადების უფლებას.

ტყის კოდექსის მეშვიდე თავით მოწესრიგებული სპეციალური სარგებლობის ერთ-ერთი სახე. ტყის მართვის ორგანოს მიერ ტყის არამერქნული რესურსების, მერქნიანი მცენარეების პროდუქტებისა და ხის მეორეხარისხოვანი მასალების დამზადების მიზნით

ტყითსარგებლობა ხორციელდება ტყის მართვის ინტერესებიდან გამომდინარე, რაც გულისხმობს რესურსების ხელმისაწვდომობას კომერციული მიზნით. ტყითსარგებლობის მიზანი არ უნდა ეწინააღმდეგებოდეს ტყის მდგრადი მართვის ინტერესებს.

ტყის კოდექსის **მერვე თავი აწესრიგებს** პლანტაციური მეურნეობის მოწყობის მიზნით ტყითსარგებლობის საკითხს, რომელიც ხორციელდება მართვის ორგანოს მიერ ტყის მართვის მიზნებიდან გამომდინარე ან დაინტერესებულ პირებზე სამეწარმეო მიზნით ფართობის იჯარით გაცემის ფორმით. პლანტაციური მეურნეობის მოწყობის მიზანია გრძელვადიანი ტყითსარგებლობის უფლების ფარგლებში ტყის მიწაზე მერქნიან სახეობათა გაშენების გზით ეროზიული და მეწყრული პროცესების შეჩერება, ტყის ენერგეტიკული პოტენციალის გაზრდა და ბუნებრივ ტყეზე ზიანის მიუყენებლად მერქნული რესურსებისა და მერქნიანი მცენარეების პროდუქტების მოპოვება.

პლანტაციური მეურნეობისთვის ფართობის შერჩევა ხდება ტყის მართვის ორგანოს მიერ ტყის მართვის ან/და წლიური სამოქმედო გეგმის საფუძველზე. ტყის მართვის ორგანოს ადგენს პლანტაციური მეურნეობის მოწყობის პროექტს და პერსპექტიულ გეგმას, რომელიც დგება „ტყის მოვლის, აღდგენისა და დაცვის წესის შესახებ“ დებულების საფუძველზე.

ტყის კოდექსის **მეცხრე თავი** აწესრიგებს ტყის მართვის ორგანოს მიერ ტყის მართვის ინტერესებიდან გამომდინარე ან ტყის ფართობის გაცემაზე დაინტერესებული პირის განცხადების საფუძველზე ტყის სასოფლო-სამეურნეო მიზნით სარგებლობის საკითხს. სასოფლო-სამეურნეო მიზნით სარგებლობა გულისხმობს ტყის მიწების გამოყენებას სათიბად, სამოვად, ფუტკრის დროებითი სადგომებისა და სხვა დამხმარე სათავსოს მოსაწყობად. სასოფლო-სამეურნეო მიზნით სარგებლობა ხორციელდება იმ ფორმებითა და მეთოდებით, რომლებიც არ იწვევს მერქნიანი მცენარეების დაზიანებასა და ეროზიულ მოვლენებს.

სასოფლო-სამეურნეო მიზნით სარგებლობისათვის ფართობის შერჩევა ხდება ტყის მართვის ორგანოს მიერ ტყის მართვის ან/და წლიური სამოქმედო გეგმის ან სპეციალური გამოკვლევის საფუძველზე.

ტყის კოდექსის **მეათე თავი** აწესრიგებს ტყის საკურორტო, სარეკრეაციო, სპორტული და სხვა კულტურულ-გამაჯანსაღებელი მიზნით სარგებლობის საკითხს. აღნიშნული მოიცავს ამ უფლების განსახორციელებლად აუცილებელი შენობა-ნაგებობების, მათ შორის, კვების ობიექტების და დამხმარე სათავსების აშენებას, მოწყობილობებისა და სპორტული ინვენტარის დამონტაჟებას შესაბამისი კანონმდებლობით გათვალისწინებული უფლების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე.

საკურორტო, სარეკრეაციო, სპორტული და სხვა კულტურულ-გამაჯანსაღებელი მიზნით სარგებლობა ხორციელდება პერსპექტიული გეგმის საფუძველზე. ტყის ფართობის შერჩევა

ხდება ტყის მართვის ორგანოს მიერ ტყის მართვის ან/და წლიური სამოქმედო გეგმის ან სპეციალური გამოკვლევის საფუძველზე.

ტყის კოდექსის **მეთერთმეტე თავი** აწესრიგებს თევზის მეურნეობის ან სამონადირეო მეურნეობის მოწყობის მიზნით ტყის ტერიტორიის გაცემის საკითხს, რაც ხდება ტყითსარგებლობაზე დაინტერესებული პირის განცხადების საფუძველზე ან ტყის მართვის ორგანოს ინიციატივით დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში.

კოდექსის პროექტის **მეთორთმეტე თავით მოწესრიგებული** საქმიანობა ხორციელდება ცხოველთა სახეობების შენარჩუნების ან გამრავლების და შემდგომი რეალიზაციის მიზნით. თავშესაფრისა და სანაშენე მეურნეობის მოწყობისათვის ტერიტორიის შერჩევა ხდება ისე, რომ სარგებლობამ არ გამოიწვიოს ტყის დაზიანება, ხოლო მოსაშენებელ ცხოველთა სახეობამ არ უნდა მოახდინოს ტყის ეკოსისტემაზე უარყოფითი ზემოქმედება. იკრძალება ინვაზიური სახეობების გამოყენება.

ფართობის შერჩევა არ უნდა მოხდეს ტერიტორიაზე, სადაც აუცილებელი გახდება ხის (ხეების) მოჭრა 1 ჰექტარზე 20 კუბურ მეტრზე მეტი ოდენობით; დასაშვებია ბუჩქნარისა და ქვეტყის პირწმინდად ჭრა ფართობის 20%-მდე. ფართობის შერჩევა ხდება ტყის მართვის ორგანოს მიერ ტყის მართვის ან/და წლიური სამოქმედო გეგმის საფუძველზე.

ტყის კოდექსის პროექტის **მეცამეტე თავი** უშვებს ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელების სახაზო ნაგებობის განთავსებას ტყეში კავშირგაბმულობის სისტემის გაფართოებისა და სრულყოფისათვის.

ფართობზე კავშირგაბმულობის საკომუნიკაციო ნაგებობების განთავსებამ არ უნდა გამოიწვიოს ტყისთვის ზიანის მიყენება.

ფართობის შერჩევა არ უნდა მოხდეს ტერიტორიაზე, სადაც ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელების სახაზო ნაგებობის განთავსების, მათ შორის, მისასვლელი გზების მოწყობისათვის აუცილებელი გახდება ხის (ხეების) მოჭრა 1 ჰექტარზე 20 კუბურ მეტრზე მეტი ოდენობით. თუ აღნიშნული ნაგებობის განთავსებისთვის სხვა ფართობის ალტერნატივა არ არსებობს, დასაშვებია ბუჩქნარისა და ქვეტყის პირწმინდად მოჭრა არაუმეტეს ფართობის 20%-ისა.

ადმინისტრაციული წარმოება ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელების სახაზო ნაგებობის განთავსების მიზნით ტყითსარგებლობის უფლების მინიჭების თაობაზე ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოსაცემად იწყება დაინტერესებული პირის განცხადების საფუძველზე.

ტყის მართვის ორგანოსა და დაინტერესებულ პირს შორის იდება ადმინისტრაციული ხელშეკრულება. ხელშეკრულების დადების წესს ადგენს „ტყითსარგებლობის წესის შესახებ“ დებულება.

ტყის კოდექსის **მეთოთხმეტე თავით** მოწესრიგებული ტყის სამეცნიერო კვლევითი და სასწავლო მიზნით სარგებლობა გულისხმობს საქმიანობის განხორციელებას სამეცნიერო და პედაგოგიური ავტონომიურობის და აკადემიური პატიოსნების პრინციპის დაცვით. ტყის მართვის ორგანოს მხრიდან აღნიშნული საქმიანობის შეზღუდვა დასაშვებია მხოლოდ საქართველო კანონმდებლობის საფუძველზე ტყის დაცვის ინტერესებიდან გამომდინარე.

სამეცნიერო კვლევითი და სასწავლო მიზნით სარგებლობა ხორციელდება ტყისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

ტყის კოდექსის **მეთხუთმეტე თავით** მოწესრიგებული განსაკუთრებული დანიშნულებით ტყითსარგებლობა ხორციელდება შემდეგი მიზნებისათვის:

ა) განსაკუთრებული სახელმწიფოებრივი ან საზოგადოებრივი მნიშვნელობის პროექტების განხორციელებისათვის, წყალმომარაგებისა და წყალარინების ინფრასტრუქტურის, ჰიდროკვანძების, ელექტროსადგურების, მილსადენების, ნავთობისა და გაზის რესურსებით სარგებლობისათვის და ბუნებრივ რეზერვუარში მოწყობილი გაზის საცავით სარგებლობისათვის, გზების, ელექტროგადამცემი კომუნიკაციების, ელექტრო ქსელებისა და არხების მშენებლობისათვის/ფუნქციონირებისათვის ან ამისათვის საჭირო საპროექტო ან/და საინჟინრო-გეოლოგიური სამუშაოებისათვის;

ბ) წიაღის შესწავლის ან/და მოპოვებისთვის;

გ) ნავთობისა და გაზის რესურსებით სარგებლობისათვის და ბუნებრივ რეზერვუარში მოწყობილი გაზის საცავით სარგებლობისათვის;

დ) კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების რეკონსტრუქციისათვის (რეაბილიტაციისათვის), არქეოლოგიური სამუშაოების, არქეოლოგიური დაზვერვის, არქეოლოგიური გათხრების წარმოებისათვის;

ე) გადაუდებელი აუცილებლობის შემთხვევაში, არსებულ ობიექტებზე საავარიო-აღდგენითი სამუშაოების განხორციელებისას.

ტყის განსაკუთრებული დანიშნულებით სარგებლობის უფლების მინიჭების თაობაზე გადაწყვეტილებას მარტივი ადმინისტრაციული წარმოების წესით იღებს მართვის ორგანო. ადმინისტრაციულ წარმოებაში სხვა ადმინისტრაციული ორგანოს და დაინტერესებული მხარის ჩართვას საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მოთხოვნათა დაცვით უზრუნველყოფს მართვის ორგანო. ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის საფუძველზე მართვის ორგანო დაინტერესებულ პირთან დებს ადმინისტრაციულ ხელშეკრულებას ტყით განსაკუთრებული დანიშნულებით სარგებლობის თაობაზე.

აღსანიშნავია, რომ წიაღის შესწავლა/მოპოვების მიზნით განსაკუთრებული დანიშნულებით ტყით სპეციალური სარგებლობის უფლების მინიჭების პროცედურები დგინდება „ტყითსარგებლობის წესის შესახებ“ დებულებითა და „სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის გაცემის წესისა და პირობების შესახებ დებულებით“.

განსაკუთრებული დანიშნულებით სარგებლობის უფლების ფარგლებში ხე-ტყის დამზადების აუცილებლობის შემთხვევაში ხის (ხეების) მოჭრა (სპეციალური ჭრებით ხე-ტყის დამზადება) და ტრანსპორტირება ხორციელდება ტყის მართვის ორგანოს მიერ დაინტერესებული მხარის დაფინანსებით, შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე.

კოდექსის **მეთექვსმეტე თავი** ეთმობა, საქართველოს ტყის კოდექსის მოწესრიგების სფეროს ერთ-ერთი ცენტრალური საკითხის - საქართველოს ტყის დაცვის მოწესრიგებას. ტყის დაცვის ღონისძიებების განსაზღვრა ემსახურება ტყის ძირითადი ფუნქციების შესრულების უზრუნველყოფას. ტყის დაცვა გულისხმობს მის დაცვას ხანძრებისგან, მავნებლებისა და დაავადებებისაგან, ტყითსარგებლობისა და სხვა ღონისძიებების განხორციელების დადგენილი წესების დარღვევებისაგან, უკანონო ჭრებისგან, სანიტარიული მდგომარეობის გაუარესებისაგან და სხვა უარყოფითი ანთროპოგენული ზემოქმედებისაგან.

ტყის დაცვის ღონისძიებები არის ტყის მართვის გეგმის შემადგენელი ნაწილი. ტყის დაცვის ღონისძიებებს გეგმავს და ახორციელებს ტყის მართვის ორგანო ან მისი ზედამხედველობით შესაბამისი პირები.

ტყის მდგომარეობის, ტყის პრიორიტეტული ფუნქციური დანიშნულების და სხვა ღირებულებების მიხედვით დგინდება ტყის დაცვის საერთო ან განსაკუთრებული რეჟიმი.

ტყის კოდექსის **მეჩვიდმეტე თავით** წესრიგდება ტყის აღდგენა-გაშენების საკითხები. ის ტყის მდგრადი მართვის მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია, რომელიც არის სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებათა მრავალწლიანი ციკლი, რომლის მიზანია ნიადაგის დაცვა ქარისმიერი, წყლისმიერი და სხვა ეროზიული პროცესებისგან, აგრეთვე ტყის სახეობრივი შემადგენლობის, პროდუქტიულობის, დაცვითი და სხვა სასარგებლო ფუნქციების გაუმჯობესება ტყით დაუფარავ ფართობებზე, დაბალი სიხშირისა და წარმადობის კორომებში ტყის აღდგენა-გაშენების გზით.

ტყის აღდგენა-გაშენების ღონისძიებებს, არსებული საშუალებების გათვალისწინებით, ტყის მართვის გეგმის ან/და სპეციალური გამოკვლევის საფუძველზე ყოველწლიურად გეგმავს ტყის მართვის ორგანო. აღნიშნული გეგმის საფუძველზე კონკრეტული ტერიტორიისთვის დგება ტყის აღდგენა-გაშენების პროექტი.

ტყის აღდგენა-გაშენების მიზნით შეიძლება შემუშავებული იქნეს სპეციალური სახელმწიფო პროგრამა.

ტყის აღდგენა-გაშენების პროექტს ამტკიცებს და მის განხორციელებაზე კონტროლს ახორციელებს ტყის მართვის ორგანო.

ტყის აღდგენა-გაშენება ხორციელდება თესვით, დარგვით ან/და ბუნებრივი განახლების ხელშეწყობით. ტყის ფართობების დეგრადაციის შეჩერებისა და მოსალოდნელი ზიანის თავიდან აცილებისთვის, ტყის აღდგენა-გაშენებისთვის საჭირო ქმედებები ხორციელდება არაუგვიანეს სამი კალენდარული წლისა, მას შემდეგ, რაც ბუნებრივი, ანთროპოგენული პროცესების ან/და უკანონო ქმედების შედეგად წარმოიშვა ტყის გამეჩხერებული ადგილები ან/და ღია ფართობები. ფართომასშტაბიანი ზიანის (5 ჰექტარი და მეტი) პირობებში, როდესაც შეუძლებელია ტყის აღდგენა-გაშენების ღონისძიებების განხორციელება სამი კალენდარული წლის პერიოდში, ტყის აღდგენა-გაშენების ვადის ათვლა დაიწყება იმ დროიდან, როდესაც დასრულდება ფართომასშტაბიანი ზიანის გამომწვევი გარემოებების ზემოქმედება და მოხდება აღსადგენი ტერიტორიის გაწმენდა.

თუ ტყის განახლება მიმდინარეობს ბუნებრივი მოთესვით ან ამონაყრით, რაც პერსპექტივაში წარმოშობს საფუძველს, რომ აღსადგენი ტერიტორია გატყევდება, ტყის აღდგენა უნდა განხორციელდეს ბუნებრივი განახლების ხელშეწყობის გზით.

ტყის აღდგენა-გაშენების ღონისძიებები ჩაითვლება დასრულებულად, თუ აღსადგენ ფართობზე არსებობს მოზარდ-აღმონაცენის ან/და ნერგების შესაბამისი რაოდენობა და არ არსებობს მათი ზრდა-განვითარებისთვის შემაფერხებელი გარემოება.

ტყის აღდგენა-გაშენების გზით მაღალპროდუქტიული, მიზნობრივი ტყეების ან/და პლანტაციების შექმნის საფუძველს წარმოადგენს სატყეო მეთესლეობა.

უნდა განხორციელდეს ღონისძიებები, რომლებიც ხელს შეუწყობს ტყის მერქნიანი სახეობების თესლების დამზადებას, გადამუშავებას, შენახვას, რეალიზაციასა და გამოყენებას.

ტყის კოდექსის **მეთვრამეტე თავი** ადგენს ტყის მოვლის ღონისძიებებს, რომლის მიზანია ტყის ფუნქციების შენარჩუნება და გაუმჯობესება. ტყის მოვლის ღონისძიებების დაგეგმვასა და განხორციელებაზე პასუხისმგებელია ტყის მართვის ორგანო.

ტყის კორომთა ხნოვანების, ფუნქციური დანიშნულებისა და მდგომარეობის მიხედვით ხორციელდება მოვლითი ღონისძიებები, რომელიც მოიცავს მოვლით, სანიტარიულ და სარეკონსტრუქციო ჭრებს.

მოვლითი ჭრები ხორციელდება 0,7 და მეტი სიხშირის მომწიფარ ხნოვანებამდე კორომებში და მიზნად ისახავს შესაბამისი ხეების ამორჩევით მოჭრის შედეგად განსაზღვრული ადგილისთვის დამახასიათებელი ძვირფასი და მეურნეობისთვის სასურველი სახეობის ხეების ფართობის ერთეულზე თანაბარ განაწილებას, მათთვის განათების უზრუნველყოფას,

აგრეთვე, ღეროსა და ვარჯის სრულყოფილად ფორმირებისთვისა და მერქნის შემატების ზრდისთვის პირობების შექმნას (გაუმჯობესებას).

სანიტარიული ჭრა არ განეკუთვნება ტყის სისტემურ ჭრებს, იგი სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებაა, რომლის მიზანია ტყის სანიტარიული მდგომარეობის გაუმჯობესება და გულისხმობს განსაზღვრულ ტერიტორიაზე და დადგენილ ვადებში ხმელი, ძლიერ ფაუტი (ფუტურო) და მავნებლებით ძლიერ დაზიანებული ხეების მოჭრას და ტყიდან გამოტანას, აგრეთვე, სტიქიის შედეგად მოთხრილი და მოტეხილი ხეების ტყიდან გამოტანას.

სანიტარიული ჭრების ჩატარებისას თუ მოსალოდნელია კორომის სიხშირის 0,3-ზე დაბლა დაყვანა, ჭრა დაიშვება მხოლოდ განსაკუთრებული აუცილებლობისას, სათანადო დასაბუთების საფუძველზე და კომპლექსური ღონისძიებების გატარების შემთხვევაში.

სარეკონსტრუქციო ჭრა ხორციელდება განსაზღვრული ადგილისათვის ნაკლებადღირებული და დაბალი წარმადობის კორომებში მათი სახეობრივი და სტრუქტურული შემადგენლობის, აგრეთვე პროდუქტიულობის გაუმჯობესების მიზნით და ითვალისწინებს არასასურველი ხეების ან/და მარადმწვანე ქვეტყის მოჭრას, ჭრის შედეგად გათავისუფლებულ ფართობზე ტყის ბუნებრივი განახლების ხელშეწყობას ან/და ტყის კულტურების გაშენებას.

რეკრეაციული დანიშნულების ტყეებში სარეკონსტრუქციო ჭრები შეიძლება განხორციელდეს ლანდშაფტის (ღია, დახურული, ნახევრად დახურული) ფორმირებისთვის.

ტყის კოდექსის **მეცხრამეტე თავი** აწესრიგებს მეტყევეობის სფეროში შესაბამისი აკადემიური და პროფესიული განათლების საკითხებს. ტყის მართვის ორგანოს ავალდებულებს უზრუნველყოს ტყის მართვაში მეტყევის და სატყეო საქმის სპეციალისტის სტატუსის მქონე პირების სავალდებულო მონაწილეობა.

მეტყევე არის პირი, რომელიც აკმაყოფილებს შესაბამის საკვალიფიკაციო მოთხოვნებს და საქართველოს შრომითი კანონმდებლობის საფუძველზე იმყოფება შრომით ურთიერთობაში ტყის მართვის ორგანოსთან.

უფლებამოსილი პირის მიერ მეტყევის დანიშვნის შესახებ გადაწყვეტილებაში უნდა აისახოს მეტყევის სამოქმედო ტერიტორია და მისი უფლებამოსილებები.

სატყეო საქმის სპეციალისტიარის პირი, რომელიც მეტყევის ზედამხედველობის ქვეშ ახორციელებს სამუშაოებს ტყის დაცვის, აღდგენისა და მოვლის მიზნით, აგრეთვე ახორციელებს ტყის მერქნული (ხე-ტყის) და არამერქნული რესურსების, ტყის მერქნიანი მცენარეების პროდუქტებისა და ხის მეორეხარისხოვანი მასალების დამზადებას.

მეტყევეს და სატყეო საქმის სპეციალისტს საკუთარი უფლებამოსილებების განხორციელებისას უნდა ეცვას შესაბამისი სპეციალური ტანსაცმელი.

მეტყვევის და სატყეო საქმის სპეციალისტის სამსახურებრივი ტანსაცმლისათვის წაყენებული სპეციალური მოთხოვნები და შრომის უსაფრთხოების წესები დგინდება მინისტრის დებულებით „ტყეში დასაქმებულ პირთა სამსახურებრივი ტანსაცმლის ფორმის დადგენის შესახებ“, ხოლო ავტონომიური რესპუბლიკის შემთხვევაში - ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის ნორმატიული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით.

მეტყვევე შეიძლება იყოს პირი, რომელსაც აქვს შესაბამისი უმაღლესი განათლება (სულ მცირე ბაკალავრის აკადემიური ხარისხი).

სატყეო საქმის სპეციალისტი შეიძლება იყოს პირი, რომელსაც აქვს შესაბამისი ფორმალური ან არაფორმალური პროფესიული განათლება, რომელიც აღიარებულია კანონმდებლობის შესაბამისად.

საკვალიფიკაციო მოთხოვნები დგინდება ტყის კოდექსით, პროფესიული განათლების შესახებ საქართველოს კანონით და სხვა საკანონმდებლო აქტებით.

მეტყვევის და სატყეო საქმის სპეციალისტის რანგირებას და შესაბამის საკვალიფიკაციო მოთხოვნებს ადგენს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო დებულებით „ტყეში დასაქმებული პირების თანამდებობათა რანგირებისა და საკვალიფიკაციო მოთხოვნების დადგენის შესახებ“, ხოლო ავტონომიური რესპუბლიკის შემთხვევაში - ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მიერ მიღებული დებულება.

კოდექსის მეოცე თავი ეხება მეტყვევისა და სატყეო საქმის სპეციალისტის დაცვის გარანტიებსა და სოციალური დაცვის საკითხებს. მეტყვევისა და სატყეო საქმის სპეციალისტის სოციალურ დაცვას უზრუნველყოფს ტყის მართვის შესაბამისი ორგანო ითვალისწინებს მეტყვევის სტიმულირების ღონისძიებებს.

ტყის კოდექსის ოცდამეერთე თავი განსაზღვრული გარდამავალი დებულებები აღწერს იმ საკითხებს, რომელი ინარჩუნებს ძლას გარდამავალ პერიოდში და ახდენს საკანონმდებლო აქტების ჩამონათვალს, რომელიც უნდა გამოიცეს.

ტყის კოდექსი ოცდამეორე თავი ადგენს, რომ ამ კანონის დასკვნით დებულებებს.

ა.დ) კანონპროექტის კავშირი სამთავრობო პროგრამასთან და შესაბამის სფეროში არსებულ სამოქმედო გეგმასთან, ასეთის არსებობის შემთხვევაში (საქართველოს მთავრობის მიერ ინიცირებული კანონპროექტის შემთხვევაში):

საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 22 მაისის N1124 განკარგულებით დამტკიცებული საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა მესამე ეროვნული პროგრამა 2017-2021 წწ. სამოქმედო გეგმის მე-8 ნაწილში ითვალისწინებს საქართველოს კანონის „საქართველოს ტყის კოდექსის“ მიღების ვალდებულებას.

ა.ე) კანონპროექტის ძალაში შესვლის თარიღის შერჩევის პრინციპი, ხოლო კანონისთვის უკუძალის მინიჭების შემთხვევაში - აღნიშნულის თაობაზე შესაბამისი დასაბუთება:

კანონი ძალაში შედის გამოქვეყნებისთანავე, გარდა ცალკეული მუხლებისა, რომელთა ძალაში შესვლის თარიღი განისაზღვრა სახელმწიფო ტყის მართვის ორგანოს შექმნისათვის საჭირო პერიოდის გათვალისწინებით.

ა.ვ) კანონპროექტის დაჩქარებული წესით განხილვის მიზეზები და შესაბამისი დასაბუთება (თუ ინიციატორი ითხოვს კანონპროექტის დაჩქარებული წესით განხილვას):

ასეთი არ არსებობს.

ბ) კანონპროექტის ფინანსური დასაბუთება:

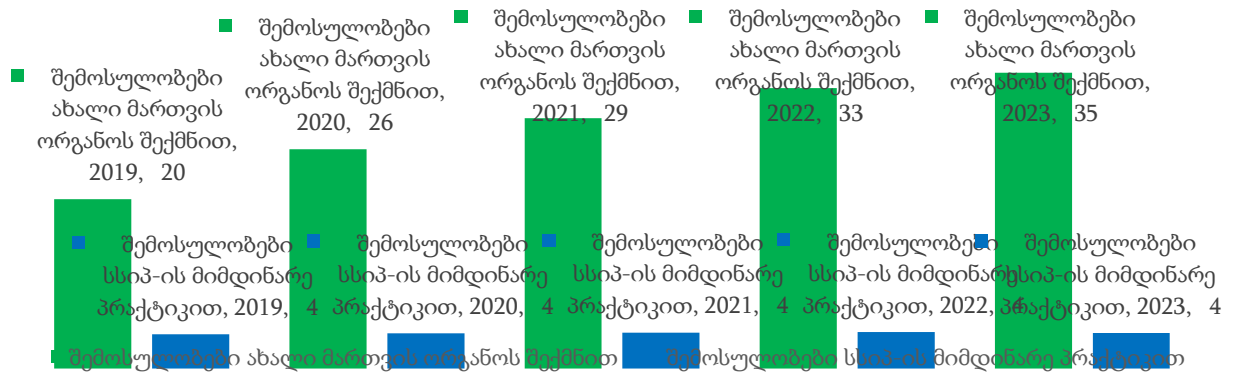
ბ.ა) კანონპროექტის მიღებასთან დაკავშირებით აუცილებელი ხარჯების დაფინანსების წყარო:

კანონპროექტის მიღებასთან დაკავშირებით აუცილებელი ხარჯების დაფინანსების წყაროა სახელმწიფო ბიუჯეტი.

ბ.ბ) კანონპროექტის გავლენა ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილზე:

კანონპროექტის მიღება გაზრდის ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილს.

კანონპროექტის მე-20 მუხლით გათვალისწინებულია ტყის მართვის ორგანოს მიერ კერძო სამართლის იურიდიული პირის შექმნა, რომლის მეშვეობითაც ტყის მართვის ორგანოს საშუალება ექნება არსებითად გადავიდეს სამეწარმეო საქმიანობაზე. აღნიშნულის გათვალისწინებით, ერთი მხრივ, ტყის მართვის ორგანოს მიეცემა საკუთარი შემოსავლების ზრდისა და მიღებული შემოსავლების სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების განხორციელებისათვის რეინვესტირების შესაძლებლობა, ხოლო, მეორე მხრივ, ეკონომიკური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების ზრდას მნიშვნელოვანი ეფექტი ექნება ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილზე. პირველსავე საბიუჯეტო წელს, ახალი მართვის ორგანოს მიერ სხვადასხვა გადასახდელის სახით (საშემოსავლო, მოსაკრებელი ბუნებრივი რესურსით სარგებლობისთვის, დღგ, მოგება, ქონების გადასახადი) ნაერთ ბიუჯეტი მიიღებს დაახლოებით 20 მლნ ლარის საბიუჯეტო შემოსულობებს, რომლის მოცულობა შემდეგ პერიოდში გაიზრდება ყოველწლიურად და 2023 წელს მიმდინარე ღირებულებით 34,6 მლნ ლარს მიაღწევს. ახალი მართვის ორგანოს მოცემული შემოსავლების ფორმირება ძირითადად განხორციელდება ხე-ტყის (სამასალე და საშეშე მერქანი) დამზადება-რეალიზაციის შედეგად (იხ. დიაგრამა №1).

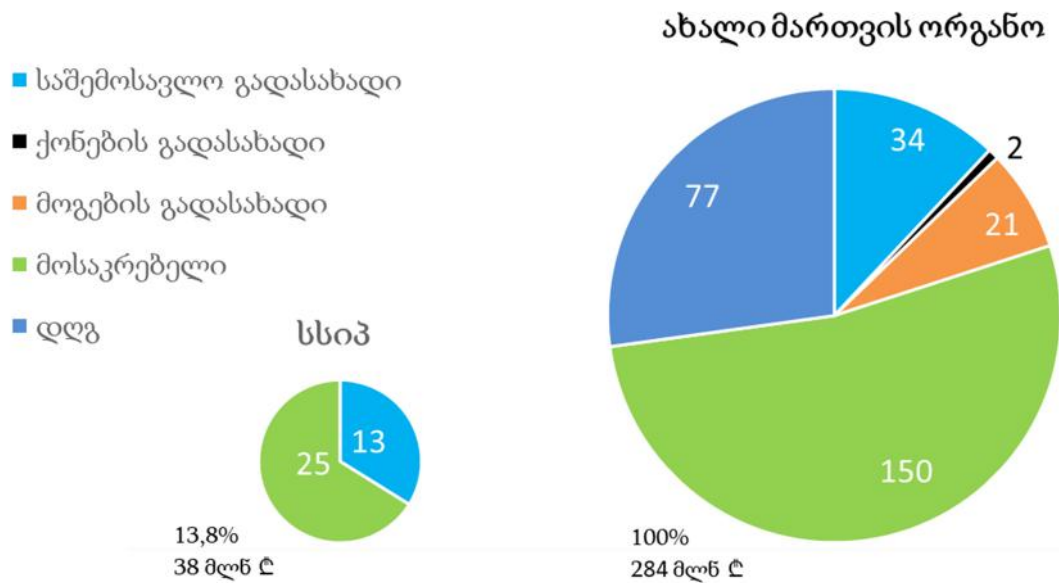

დიაგრამა 1. მოსალოდნელი შემოსულობების მოცულობა 2019-2023 წწ. (მლნ ლ, 5 წელი, 8% დისკ.)

წარმოდგენილი კანონპროექტი ითვალისწინებს ხე-ტყის დამზადების სპეციალური ლიცენზიის გაუქმებას, რაც გავლენას ვერ მოახდენს ბიუჯეტის სამემოსავლო ნაწილზე, ვინაიდან 2012 წლიდან ახალი ლიცენზიები აღარ გაცემულა. 2006-2012 წლებში გაიცა 5, 10 და 20 წლიანი 70-მდე ხე-ტყის დამზადების სპეციალური ლიცენზია საერთო ფართობით 166 654 ჰა. დღესდღეობით დარჩენილია 38 ლიცენზიის მფლობელი, რომლებზეც ეს კანონი არ გავრცელდება და ისინი საქმიანობას გააგრძელებენ ამ კანონის ძალაში შესვლამდე არსებული პირობებით. არსებული ლიცენზიანტები დღეისათვის მოსაკრებელს იხდიან დამზადებული ხე-ტყის მოცულობის მიხედვით, რაც შედის შესაბამის მუნიციპალურ ბიუჯეტში. ეს რეჟიმი გაგრძელდება კანონის ამოქმედების შემდეგაც, ლიცენზიის ვადის ამოწურვამდე (2028 წლამდე). გამომდინარე იქედან, რომ 2012 წლიდან აღარ გაცემულა ხე-ტყის დამზადების სპეციალური ლიცენზია, იმის გაანგარიშება, თუ რა რაოდენობის შემოსავალი შეიძლება მიეღო ბიუჯეტს ახალი ლიცენზიების გაცემით შეუძლებელია, ვინაიდან სააუქციონო ფასი დგინდება ინდივიდუალურად, ფართობის მიხედვით და შეიძლება ვაჭრობის შედეგად შეიცვალოს. ამასთან, ლიცენზიის გაცემისთვის აუცილებელია სალიცენზო ფართობზე ჩატარებული იყოს ტყეთმოსწობა (ტყის ინვენტარიზაცია), რომლის საფუძველზეც დგინდება დასამზადებელი ხე-ტყის მოცულობა. დღეისათვის ინვენტარიზაციის პროცესი დაწყებულია, თუმცა მოიცავს მეთელი ქვეყნის ტერიტორიის მხოლოდ მცირე ნაწილს. შესაბამისად, სრული ინვენტარიზაციის დასრულებამდე შეუძლებელია იმის გაანგარიშება, თუ რა რაოდენობის შემოსავალი შეიძლება მიიღოს ბიუჯეტმა ხე-ტყის დამზადებით.

ამასთან, ახალი კანონპროექტი ადგენს სახელმწიფო ტყის ტერიტორიაზე ხე-ტყის დამზადებაზე პასუხისმგებელ სუბიექტად ტყის მართვის ორგანოს, რომელიც სახელმწიფო და ადგილობრივ ბიუჯეტში გადაიხდის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ გადასახადებს (დღგ, მოგების გადასახადი, ქონების გადასახადი, მიწის გადასახადი, ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის მოსაკრებელი). სსიპ ეროვნულმა სატყეო სააგენტომ

მხოლოდ 2018 წელს გადასახადების სახით დაახლოებით 2 400 000 ლარი გადაიხადა. გრძელვადიან პერსპექტივაში მოსალოდნელია ბიუჯეტზე დადებითი გავლენა შემოსავლების გაზრდის თვალსაზრისით. ვინაიდან, ხე-ტყის დამზადების ფუნქცია მთლიანად გადადის მართვის ორგანოზე, რის შედეგადაც 10 წლიან პერიოდში სახელმწიფოს მიერ მიღებული საბიუჯეტო შემოსულობების ჯამური მოცულობა სავარაუდოდ 284 მლნ ლარს მიაღწევს, მაშინ როცა სსიპ-ის შემთხვევაში ის 38 მლნ ლარს არ გასცდება (იხ. დიაგრამა №2). აღსანიშნავია, რომ ახალი მართვის ორგანოს შექმნით, გარდა გაზრდილი საშემოსავლო და მოსაკრებლის გადასახდელებთან ერთად, დამატებით სხვა ტიპის გადასახადების მობილიზება (დღგ, მოგების გადასახადი, ქონების გადასახადი) იქნება შესაძლებელი.

დიაგრამა 2. მოსალოდნელი შემოსულობები ბიუჯეტში (მლნ. , 10 წელი, 8% დისკ.)

გარდა ზემოაღნიშნულისა, კანონპროექტის მიღებით იზრდება დამატებითი შემოსავლების მიღების პოტენციური ტყითსარგებლობის შემდეგი სახეობებიდან: არამერქნული რესურსებისა და მერქნიანი მცენარეების პროდუქტების დამზადება-რეალიზაცია, სასოფლო-სამეურნეო მიზნით სარგებლობა, საკურორტო, სარეკრეაციო და სხვა კულტურულ-გამაჯანსაღებელი მიზნით სარგებლობა და სხვა. ტყითსარგებლობის აღნიშნული ალტერნატიული სახეობებიდან მისაღები შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობა დაახლოებით 2 მლნ ლარს უტოლდება.

ამასთან, უკვე მეორე საბიუჯეტო წლიდან ტყის მართვის ორგანო სამეწარმეო საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლებით შეძლებს დამოუკიდებლად ფუნქციონირებას და დღემდე არსებული დოტაციისთვის თანხების გამოყოფა არ იქნება საჭირო, შესაბამისად, სახელმწიფოს დაახლოებით 10 მლნ ლარის ოდენობის თანხა გამოუთავისუფლდება ბიუჯეტში.

ბ.გ) კანონპროექტის გავლენა ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილზე:

კანონპროექტის მიღება შეამცირებს ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილს და მეორე საბიუჯეტო წლიდან ნულს გაუტოლდება.

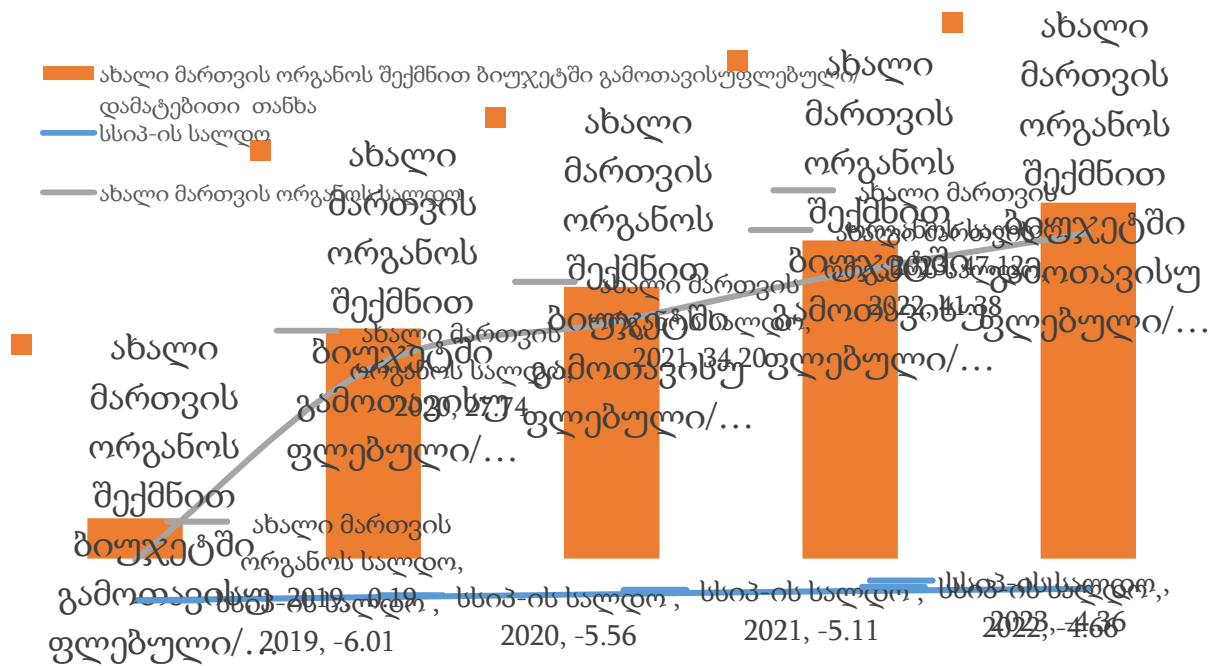
ტყის მართვის ორგანოს მიერ კერძო სამართლის იურიდიული პირის შექმნა გამოიწვევს ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილის ზრდას მხოლოდ პირველ საბიუჯეტო წელს, თუმცა აღნიშნული საქმიანობიდან მოზიდული შემოსულობებით ის თითქმის სრულად გადაიფარება პირველსავე წელს, უკვე მერე საბიუჯეტო წლიდან ტყის მართვის ორგანო სრულად გათავისუფლდება საბიუჯეტო დაფინანსების საჭიროებისგან, დამოუკიდებლად შეძლებს თვითკმარ ეკონომიკურ საქმიანობას.

დღეს არსებული პრაქტიკით სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს საქმიანობა სრულად სახელმწიფოს დაფინანსებაზეა დამოკიდებული. 2016 წელს საბიუჯეტო ხარჯი დაახლოებით 11 მლნ ლარს შეადგენდა, 2017 წელს 9,2 მლნ და სატყეო სააგენტოს ხარჯები ყოველწლიურად იზრდება სატყეო ღონისძიებების საჭიროების ზრდის გამო და კვლავაც არასაკმარისია.

იმისათვის, რომ ტყის მართვის ორგანოს საქმიანობა გახდეს თვითკმარი, მხოლოდ პირველ წელსაა საჭირო 20 მლნ ლარის ოდენობის თანხების გამოყოფა ბიუჯეტიდან, შემდგომ წლიდან კი ის დამოუკიდებლად შეძლებს საჭირო ფინანსების მოზიდვას მის მიერ გაწეული ეკონომიკური საქმიანობიდან. პირველ წელს მოთხოვნილი თანხების დიდი ნაწილი (10 მლნ ლარი) უმთავრესად საჭიროა სასტარტო კაპიტალური ხარჯების გასაწევად (სასაწყობე მეურნეობების მოსაწყობად და ძირითადი საშუალებების შესაძენად). უკვე მეორე წელს, მიღებული მოგებითა და ზოგადად ფულადი ნაკადებით შესაძლებელია როგორც მიმდინარე, ასევე, საქმიანობის გაფართოებისთვის საჭირო სხვა დამატებითი საშუალებების შეძენისა თუ საოპერაციო ხარჯების სრულად დაფარვა.

საბიუჯეტო სალდო

ამჟამად, სსიპ-ის საქმიანობით მიიღება უარყოფითი საბიუჯეტო სალდო დაახლოებით 6 მლნ ლარი (ხარჯები აღემატება შემოსულობებს), მაშინ როცა ახალი მართვის ორგანოს შექმნის შემთხვევაში უარყოფითი სალდო პირველსავე წელს 5 მლნ-ით მცირდება და მეორე წლიდან უკვე დადებითი ხდება და ბიუჯეტში 31 მლნ ლარის აკუმულირებას (შემოსულობები 25,7 მლნ და გამოთავისუფლებული თანხა 5,5 მლნ) იწვევს და შემდგომში მზარდი დადებითი ტენდენციით მე-5 წელს 50 მლნ ლარს აღწევს.

* სხვაობა საბიუჯეტო გადასახდელსა და შემოსულობას შორის

დიაგრამა 3. ბიუჯეტის სალდო* ახალი მართვის ორგანოს, სსიპ-ის და მათ შორის განსხვავება (მლნ ლ)

ტყის მართვის ორგანოს მიერ კანონპროექტით გათვალისწინებული უფლებამოსილებებისა და პასუხისმგებლობების ეფექტურად შესრულებისათვის, ტყის რესურსით ეფექტურად და შეუფერხებლად სარგებლობისათვის კანონპროექტის ამოქმედებიდან, საჭირო იქნება შესაბამისი ფინანსური სახსრების გამოყოფა სრული ტყეთმონწყოების ჩასატარებლად საქართველოს ყველა ტყეში. მოცემული მიმართულებით გასაწევი ხარჯების მოცულობა დამოკიდებული იქნება ყოველწლიურად ჩასატარებელი სამუშაოების მოცულობაზე. საწყის ეტაპზე, დაგეგმილია 100-120 ათას ჰა-ზე ტყეთმონწყოების ჩატარება, რომლის ღირებულებაც დაახლოებით 1,5 მლნ ლარს გაუტოლდება, იმის გათვალისწინებით, რომ მოქმედი კანონმდებლობის პირობებში აღნიშნული მიმართულებით 2018 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი იყო 0,8 მლნ (2014წ. - 1 მლნ, 2015წ. - 0,8 მლნ., 2016წ. - 0,5 მლნ., 2017წ. - 0,4 მლნ) ლარი, კანონპროექტის მიღება გაზრდის საბიუჯეტო ხარჯებს დაახლოებით 1 მლნ ლარით.

კანონპროექტით ტყის მართვის ორგანო ვალდებულია უზრუნველყოს ტყის მართვაში მეტყვევისა და სატყეო საქმის სპეციალისტის სტატუსის მქონე პირების მონაწილეობა. შესაბამისი კვალიფიციური კადრების სიმცირიდან გამომდინარე, აუცილებელი იქნება უკვე დასაქმებული კადრების გადამზადება, რაც ზეგავლენას მოახდენს საბიუჯეტო ხარჯებზე. ამასთან, საჭირო იქნება ახალი კვალიფიციური სპეციალისტების მომზადებისათვის სასწავლო ცენტრებში შესაბამისი სასწავლო პროგრამების შემუშავება და მოცემულ სასწავლო პროგრამებზე სახელმწიფოს მხრიდან სწავლის საფასურის დაფინანსება. სწავლის საფასურის სრულად დაფინანსების შემთხვევაში წლიური საბიუჯეტო ხარჯი დაახლოებით 50,000-

100,000 ლარს შეადგენს და დამოკიდებული იქნება სასწავლო პროგრამებზე სწავლის მსურველთა რაოდენობაზე. შესაბამისი კვალიფიციური კადრების არსებობის პირობებში ტყის მართვის ორგანოს შესაძლებლობა ექნება ეფექტურად შეასრულოს კანონპროექტით დაკისრებული ვალდებულებები და თავისი საქმიანობით მოახდინოს ტყითსარგებლობით მიღებული შემოსავლების მაქსიმიზაცია.

ბ.დ) სახელმწიფოს ახალი ფინანსური ვალდებულებები:

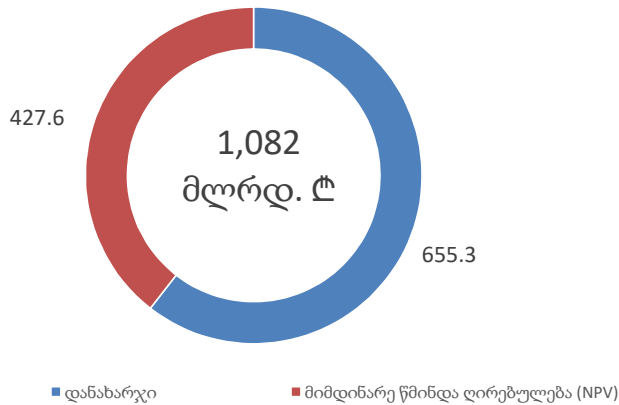
კანონპროექტი არ ითვალისწინებს სახელმწიფოს მიერ ახალი ფინანსური ვალდებულებების აღებას.

ბ.ე) კანონპროექტის მოსალოდნელი ფინანსური შედეგები იმ პირთათვის, რომელთა მიმართაც ვრცელდება კანონპროექტის მოქმედება:

გავლენა შრომით ბაზარზე და შეშის დამზადების არამართლზომიერი პრაქტიკის ცვლილება ეტაპობრივად შემცირდება სათბობ საშუალებად მერქნის უკანონო და არამდგრადი გზებით მოპოვება. ტყის მართვის ორგანოს სამეწარმეო საქმიანობის ეტაპობრივად გაფართოვების შედეგად გაჩნდება ახალი სამუშაო ადგილები, კერძოდ, პირველ წელს მხოლოდ სამეურნეო ნაწილში (მოპოვება, ტრანსპორტირება, დამზადება, დასაწყობება) 348 სამუშაო ადგილი შეიქმნება, უკვე მეორე წელს 516-ს მიაღწევს და თანდათან გაიზრდება საჭიროებისამებრ. შესაძლებელი იქნება ამჟამად ხე-ტყის მოპოვებით (შეშით) არაფორმალურად დასაქმებული ინდივიდებისთვის აღნიშნულ აქტივობებში დასაქმების შეთავაზება, მათი ცნობიერების დონის ამაღლება მდგრადი მოპოვების პრაქტიკასთან დაკავშირებით და მოცემული საქმიანობის კანონიერ სივრცეში მოქცევა.

ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზი და ეკონომიკაზე გავლენა

10 წლიან პერიოდზე დათვლილმა ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზმა ცხადყო, რომ ტყის მართვის ორგანოს კერძო სამართლის სუბიექტად გარდაქმნა ძალზედ მომგებიანი იქნება და საერთო ჯამში სარგებელი ხარჯს 427 მლნ ლარით გადააჭარბებს. უფრო მეტიც, პირველსავე წელს მოსალოდნელი სარგებელი 27,6 მლნ ლარით აღემატება ხარჯს, მაშინ როცა სსიპ-ის ახალ მართვის ორგანოდ გარდასაქმნელად საჭირო საწყისი თანხა 20 მლნ ლარს არ აღემატება. შესაბამისად, პირველსავე წელს დახარჯული 1 ლარი 1,43 ლარის სარგებელს შექმნის. ამასთან, აღნიშნული საქმიანობით მოსალოდნელია ეკონომიკური ზრდის ხელშეწყობა, აღნიშნული საქმიანობით გენერირებული მთლიანი გამოშვება, ჯამში 1,082 მლრდ ლარს შეადგენს, რაც ხელს შეუწყობს ქვეყნის მშპ-ის ზრდას.

დიაგრამა 4. ახალი მართვის ორგანოს ხარჯ-სარგებლიანობა (მლნ ლ, 10 წელი, 8% დისკ.)

თვითმმართველობების განვითარების ხელშეწყობა

ახალი მართვის ორგანოს საქმიანობა გულისხმობს საქართველოს მასშტაბით ყველა რეგიონში 42 სასაწყობო მეურნეობის და შესაბამისად, შეშისა და სხვა მერქნული რესურსების დამზადების ეკონომიკური საქმიანობის ინიცირებას. შესაბამისად, აღნიშნული ინიციატივა შექმნის საბაზრო პრინციპებზე დაფუძნებული ტყის მართვის პრაქტიკას ადგილობრივი თვითმმართველობებში. მომავალში, თვითმმართველობების ხელში ადგილობრივი ტყეების მართვის გადასვლის შემთხვევაში, საწყისისთვის აუცილებელი საბაზისო პირობები (ინსტიტუციური მართვის გამოცდილება, შრომითი რესურსები, კაპიტალი, ა.შ.) მომზადებული იქნება. ამასთან, ახალი მართვის ორგანოს ქონების დაბეგვრით (ქონების გადასახადები) მიღებული შემოსავლები მოხვდება ადგილობრივ ბიუჯეტში, რაც გარკვეულწილად ხელს შეუწყობს თვითმმართველობების გაძლიერებას და დამატებითი ფინანსების მოზიდვას.

კანონპროექტი გავლენას არ მოახდენს იმ პირებზე, ვინც დღეს ფლობს ხე-ტყის დამზადების სპეციალურ ლიცენზიას, ვინაიდან მათზე ეს კანონი არ ვრცელდება და მათ უნარჩუნდებათ იგივე სალიცენზიო პირობები ლიცენზიის ვადის ამოწურვამდე (2028 წლამდე).

ბ.ვ) კანონპროექტით დადგენილი გადასახადის, მოსაკრებლის ან სხვა სახის გადასახდელის ოდენობა და ოდენობის განსაზღვრის წესი (პრინციპი):

კანონპროექტი არ ითვალისწინებს გადასახადის, მოსაკრებლის ან სხვა სახის გადასახდელის შემოღებას. თუმცა, კანონპროექტით უქმდება მოქმედი „ტყის კოდექსით“ გათვალისწინებული ტყით სარგებლობის გენერალური ლიცენზია და ხე - ტყის დამზადების სპეციალური ლიცენზია და შესაბამისად გაუქმდება აღნიშნული ლიცენზიებისათვის დაწესებული მოსაკრებლები.

გ) კანონპროექტის მიმართება საერთაშორისო სამართლებრივ სტანდარტებთან:

გ.ა) კანონპროექტის მიმართება ევროკავშირის სამართალთან:

კანონპროექტი არ ეწინააღმდეგება ევროკავშირის სამართალს.

გ.ბ) კანონპროექტის მიმართება საერთაშორისო ორგანიზაციებში საქართველოს წევრობასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებთან:

კანონპროექტი არ ეწინააღმდეგება საერთაშორისო ორგანიზაციებში საქართველოს წევრობასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს.

გ.გ) კანონპროექტის მიმართება საქართველოს ორმხრივ და მრავალმხრივ ხელშეკრულებებთან და შეთანხმებებთან, აგრეთვე, ისეთი ხელშეკრულების/ შეთანხმების არსებობის შემთხვევაში, რომელსაც უკავშირდება კანონპროექტის მომზადება, - მისი შესაბამისი მუხლი ან/და ნაწილი:

კანონპროექტი არ ეწინააღმდეგება საქართველოს ორმხრივ და მრავალმხრივ ხელშეკრულებებს და შეთანხმებებს. აგრეთვე, კანონპროექტი არ უკავშირდება რომელიმე ხელშეკრულებას/შეთანხმებას.

გ.დ) არსებობის შემთხვევაში, ევროკავშირის ის სამართლებრივი აქტი, რომელთან დაახლოების ვალდებულებაც გამომდინარეობს „ერთი მხრივ, საქართველოსა და, მეორე მხრივ, ევროკავშირისა და ევროპის ატომური ენერჯის გაერთიანებას და მათ წევრ სახელმწიფოებს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებიდან“ ან ევროკავშირთან დადებული საქართველოს სხვა ორმხრივი და მრავალმხრივი ხელშეკრულებებიდან:

ასეთი არ არსებობს.

დ) კანონპროექტის მომზადების პროცესში მიღებული კონსულტაციები:

დ.ა) სახელმწიფო, არასახელმწიფო ან/და საერთაშორისო ორგანიზაცია/დაწესებულება, ექსპერტი, სამუშაო ჯგუფი, რომლებმაც მონაწილეობა მიიღო კანონპროექტის შემუშავებაში, ასეთის არსებობის შემთხვევაში:

მსოფლიო ბანკი მონაწილეობდა კანონპროექტის შემუშავებაში, როგორც ძირითადი პატრნიორი და დამფინანსებელი. მისი მხარდაჭერით მომზადდა კანონპროექტის სოციალურ-ეკონომიკური შეფასება.

დ.ბ) კანონპროექტის შემუშავებაში მონაწილე ორგანიზაციის/დაწესებულების, სამუშაო ჯგუფის, ექსპერტის შეფასება კანონპროექტის მიმართ, ასეთის არსებობის შემთხვევაში:

იხ. დანართი (მისიის ანგარიში - „ტყის მდგრადი მართვის გაძლიერება საქართველოში“)

დ.გ) სხვა ქვეყნების გამოცდილება კანონპროექტის მსგავსი კანონების იმპლემენტაციის სფეროში, იმ გამოცდილების მიმოხილვა, რომელიც მაგალითად იქნა გამოყენებული კანონპროექტის მომზადებისას, ასეთი მიმოხილვის მომზადების შემთხვევაში:

კანონპროექტის მომზადებისას არ იყო გათვალისწინებული რომელიმე კონკრეტული ქვეყნის მაგალითი. ის მორგებულია საქართველოს სინამდვილეს, შესაბამისად გამომცდილების მიმოხილვა არ არსებობს. თუმცა, უცხოელი ექსპერტების (გერმანელი, ავსტრიელი, ლიტველი, უნგრელი, სლოვაკი) რეკომენდაციები საუკეთესო ევროპული პრაქტიკის კუთხის არის გათვალისწინებული.

ე) კანონპროექტის ავტორი:

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო.

ვ) კანონპროექტის ინიციატორი:

საქართველოს მთავრობა.